

Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusításba nem bocsátható

XL. évfolyam

31. szám

Főszerkesztő

Szele Béla dr.

Péntek

1934. évi február 9

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott újján fizet az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király utca 56—58. Telefon-számok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK DÉVÁT!

„Keljetelek fel, kitört a forradalom!”

Szerdára virradó éjszaka véres harcterekké váltak a párisi utcák

A szélső jobboldal és a kommunisták egyaránt fölvették a harcot a rendőrséggel és az összevont katonai csapatokkal

Gépfegyvertüz a Szajna-hídon

Lovasság, szuronyos katonaság, páncélautók vonultak fel az örvongó tömegek ellen

Herriot-t a Szajnába akarták dobni a királypárti tüntetők

A karhatalom csak a reggeli órákban tudta kicsikarni a „győzelmet”

Páris, február 8.

A szélsőséges mozgalmak, a különféle parancsuralmak hívei világszerte ujjongnak: francia frontjuk kedden este, a szerdára virradó éjszaka hatalmas rohamot intézett a parlamentáris demokrácia rendszere ellen. A csatát ugyan ezalkalommal is elvesztette, tizenöt-husz halottal, la- gyott az utcákon, a barrikádokon. — de éppen ez a körülmény azt mutatja, hogy harc- és áldozatkészsége folyton nő, s hogy vállalja a tűzpróbákat, elszántan előretör.

Valóban, ami most Franciaországban és különösen annak fővárosában pégbemegy, rögtön emlékeztet a weimari alk. tünt. lelűnt Németországának két-három esztendővel ezelőtti vajudásos állapotaira, azokra az időkre, amikor a centrum uralmát s a poroszországi szociáldemokráta Braun-kormányt egyforma heppel, elke- seredettséggel s gyakran egy fronton os- tomolta a jobb- és baloldali szélsőség. hogy a pereségek sorozata után végül is legyűrje, leteperje s a weimari demokrá- cia helyébe a Harmadik Birodalom baria- de a feketénél is reakciósabb diktatúraút, parancsuralmát ültesse, amelyről most már jól láthatja minden tárgyilagos és el- fogulatlan ember, hogy igazában mit je- lent. Ugy látszik messziről, mintha a szél- sőségek, kváltképpen a jobboldal. most Franciaországban is ugyanazt az előtan- folyamát járná a hatalom magához-raga- dásának, mint néhány évvel ezelőtti a né- cik az angolkóros, gerinctelen nemet de- mokrácia köztársaságában.

Kétségtelen, hogy bőven van mit tá- madni a Harmadik Köztársaság parla- menti rendszerében, polgári demokrácia- jában, hiszen az Oustric-botrány majd utjabban a staviszkymus és sacazanizmus beszédesen szemléltették azt a közéleti romlottságot, züllöttséget, amely a francia politikai életet elposványosította, pestises

hűzzel hatotta át. A közéleti romlottság azonban nem egy adott uralmi rendszer sajátos velejárója, jellegzetessége, hanem az illető állam egész civilizációjának, ál- tulános közműveltségének és polgári fe- gyelmélettségének a függvénye. Alól tiszt- tességtelen a parlamentáris uralom, nem lesz erkölcsösebb a szélsőséges, diktató- rikus reakció sem, legfeljebb ez utóbbi azáltal, hogy elnyomja a közvélemény minden bírálati szabadságát, jobban el tudja leplezni a közéleti züllöttség meg- nyilvánílásait. A mostani francia forran- gúnak tehát csak akkor lehet értelme, ha nem a demokrácia rendszerét teszi tönkre, hanem az általános közéleti fegyelmét és felelősségérzet erősödését eredménye i.

A nemzetközi fasizmus és a „nemes” másszínű reakció hívei és székelyei kü- lönben egyelőre hiába örülnek a francia szélsőségesek barrikádharcainak már csak azért is, mert eszmei tartalmuk tekintve ezek még tulontul zavarosak és kelesek. Annak az ötvenezer embernek a nagyré- sze, aki kedden este tüntetett és a Dala- dier-kormány, meg a köztársasági enők lemondását követelte, a kommunistáktól eltekintve, nem egyéb miatt tillakozott elsősorban, mint — Chiappe ren lőrfőnök elmozdítása ellen. Amint azok a kial: ú- nyok, amelyeket a rendőrség szolgáta- ban álló volt frontharcosok szövegete, a Taittinger vezetése alatt álló kizafias ifju- sági szervezet, meg az Action Française gárdái kibocsátottak, elárulták, hogy a szélsőjobboldal most már főleg Chiappe ur menesztését sérelmezi, aki rájárán ked- ves emberük. Ezt hangoztatják, hogy a Staviszky- és Sacazan-botrány miatt ne a „nemes” rendőrfőnököt aldazzák fei, ha- nem inkább az egész köztársasági rend- szert cinóköstől és kormánytól. A jobb- oldali tehát úgy akarja előpörni a köz- életi romlottságot, hogy kizaszall egyik megszemélyesítője mellett.

Szinte jellekpes jelentőseget ad azonban az elmúlt párisi éjszakának az, hogy a jobboldali tüntetők ellen pontosan ama haditern szerint vonultak fel a karha- talmat, a katonaságot, amely hadueri el maga a leváltott rendőrfőnök dolgozott ki hosszú évekkel ezelőtti a hatalmi meg- mozdulások lehangolására. S ennek a polgárháborús stratagémának megfelelően tüntelt bele a katonaság a hitlerizmus fran- cia zászlóhordozóiba és uttörőibe.

Az igaz, hogy néhány magassálsu tiszt- viselő kicserélésével, de meg a kedd esti sortűzekkel és másfél tucatsnyi halottal sincs helyeállítva a köztársasági parla- mentáris rendszer becsülete, nem nyert elintéztést és megtorlást a Staviszky- és Sa- cazan-botrány. A Daladier kormány ezzel még nem állította helyre a meggingo de- mokrácia rendszerét és az állam teinte-

lyét. Ha azonban a sortűzek és kiöntött vér megtisztítja a francia közéletet, vagy legalábbis hozzájárul a kizerkölcsök meg- javulásához, akkor a demokráciának, a melyet Daladier a polgári baloldal és a szocialisták bizalmának tudatában védett meg fegyverrel, nem kell tartania majd attól, hogy lehengereli a jobboldali reak- cio. S éppen a demokráciának esz érde- me, hogy lehetőséget nyújtson a tisztulási folyamatra és a közvélemény megmozdu- lása révén kikényszerítette a közéleti da- ruzsféskének kifüstölését. Mert Chiappe embereinek forradalmi fellépése szintén a közéleti romlottság jegyében áll, ha a megpót nézzük s nem felszínes megjel né- sét. Amíg a jobboldal nem tud magaszto- sabb eszményekkel előállni, izgatása csak talmi forradalom, mégha a jóhiszeműek vere jelzi is zavaros és öngy. útját.

A forradalmi éjszaka

Tegnapi számunkban megírtuk, hogy Páris népe kedd estére valóságos forra- dalomra készülődik. Az új Daladier- kormány nemcsak a képviselőházi szó- viharral találta magát szembe, hanem azzal a veszélyesebb és elemibb erejű vi- harral is, amelyet a végeérhetetlen pa- namák miatt elkecseregett nép támasz- tott Páris utcáin. Olyan tüntetések és felkelésszerű megmozdulások zajlot- tak le, amilyenekre évtizedek óta nem emlékszik Páris s amilyenek csak a forradalmak történetében találhatók. Kedd estig még mindig nem volt bizo- nyos, hogy a tömegek izgalma tünteté- sekben robban-e ki. A kormány minden eshetőségre számmitva, erős katonaj és rendőri karhatalmat helyezett készen- lőbe. Az események azonban felülmul- ták a várakozást. A tüntetések valósággal forradalmi jellegűt öltöttek

és a tömegek elkecsereése olyan vi- hart kavart fel, amelynek megfékezé- sére jóideig a kirendelt karhatalom elégtelennek bizonyult.

NOHA A KÉPVISELŐHAZBAN MEGVOLT A BIZALOM...

A képviselőházban is páratlanul heves vihart kellett kiállnia a kormánynak az ellenzék részéről. Az ülés délután 4 óra- kor kezdődött Daladier miniszterelnök kormánynyilatkozatának felolvasásával.

— Egy hónap óta — hangzott a nyi- latkozat — egy botrány, amely egyéni hibákból keletkezett, megbénította a képviselőház munkáját és egymás el- len uszította a pártokat, demoralizálta az országot és alkalmat adott a rend- szer ellenségeinek olyan támadásokra, amelyeket a köztársaság védői a mult- ban mindig el tudtak hárítani. Eb-

Tessék kívágni és eltenni!

4. sz. SZELVÉNY

a B. L. februári
regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab februári szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 február havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában; **mindentütt máshol**: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

ből a zürzavarból csak úgy szabadulhatunk ki, ha teljes bátorsággal és eréllyel világosságot derítünk a Stavisky-ügyre. A kormány ezt a tisztító munkát már meg is kezdte.

A nyilatkozat ezután hangsúlyozta, hogy a képviselőháznak végre meg kell kezdenie a munkát, meg kell szavaznia a költségvetést, intézkednie kell a munkanélküliek segélyezésére és végül a köztársasági rendszer becsülete és védelme érdekében be kell fejeznie egyszer a Stavisky-botránynak politikai célokra való kiaknázását. Ezért a kormány kéri, hogy szavazzák meg neki a bizalmat.

A jobboldali ellenzék, valamint a kommunisták már a nyilatkozat felolvasását és közbeszólásokkal zavarták. A polgári baloldal, a radikálpárt viszont dörgő tapssal fejezte ki bizalmát a miniszterelnök iránt. Amint azután Daladier lement a szónoki emelvényről, megkezdődött a viharos vita.

A kormányt támadó kommunisták és a szocialisták, akik az utolsó percben a kormány támogatására szánták el magukat, majdnem ökökre mentek a elnök csak úgy tudott rendet teremteni, hogy kis időre felfüggesztette az ülést. Ezt még négy ízben volt kénytelen megismételni Bouvason elnök, hogy szünet közben a felizgatott kedélyek kissé lecsillapodjanak.

A további üllés viharok, dühös kiabálások és elkeseredett támadások közepette telt el. A kormány azonban, a szociáldemokrata szavazatoktól támogatva, háromszor is fel merette vetni a bizalmi kérdést és mindannyiszor meg is kapta a bizalmat, először 300 szóval 217 ellen, másodsor 302 szavazattal 204, harmadszor pedig 360 szóval 220 ellenében. Az ülésen végig pokoli lármá uralkodott a jobboldal a legkiméletlenebbül támadta a kormányt.

KITOR AZ UTCAI HARC — MEGSZÓLALNAK A GÉP- FEGYVEREK

Míg a képviselőházban csak szavak röpködtek a levegőben, az utcákon megkezdődött a harc. A képviselőháznak, valószínűleg az erős karhatalom miatt, nem esett bántódása. A tömegek, óriási számban, a Place de la Concorde, Páris egyik legnagyobb terére vonultak fel, ahol megostromolták a rendőrség által elzárt Concorde hidat.

A rendőrség ereje az óriási tömeg miatt szétforgácsolódott. A rendőrfőnök gyorsan a veszélyeztetett helyre dobta a lovasrendőrséget, amely kivont szabálylakkal rohamra indult. Nemsokára megszólaltak a löfegyverek is. A rendőrséghez segítségül a köztársasági gárda, majd katonaság csatlakozott.

Ugyanakkor kavargott a tüntetés a Köztársaság-terén, a Saint-Germain bulvárdon, a Champs-Élysée és végig a Szajnaparton. Kisebbség nagyobb tüntetőcsoportok mindenütt közelharcba kezdtek a karhatalommal.

Megrohamozta a tömeg a Palais Bourbon, Lebrun elnök palotáját is.

Itt háromszor lovasroham és kardlapozás szorította vissza a tüntetőket. A sokaság azonban nem hagyta magát és újból és újból összegyülekezett, majd tovább vonult más utvonalakon tüntetni.

Közben a Concorde-hídon megszólaltak a gépfegyverek is, amelyek egyelőre csak riasztó lövéseket adtak le. A tömeg ekkor innen is továbbvonult a bulvárdokon elcsipett hat gyönyörű gépkocsit és felgyújtotta azokat. A híres Claridge szálloda ablakait egytől-egytig beverték. Az utvonalon mindenütt a robbolás és pusztítás képe.

A karhatalom, amely az épületeket

védte, állandó közáporban állt. A legnagyobb verekedés végül a Rue de Rivolin a kommunista-párt székháza előtt robbant ki. Nagyjából munkásokból álló tüntetők, talán a nagy francia forradalom emlékeitől megittasodva, nekirohantak a Tuilleraáknak. De itt is lovaság állta útjukat és kiméletlenül kardlapozta őket. Később a lovaság mögül szuronyos katonaság tört elő, majd felvonultak a páncélautók is.

A hatóságok mozgósították a tüntetőket is, azonban az irtózatoss erejű viszsgarak, amelyeket a lázongók „lehűtésére” irányultak, nem hozták meg a kívánt eredményt. A tömeg ide-oda kigyózott, ha itt szétverték, ott újból összecsoportosult és szüntelenül kiáltozott: — Lemondani! Lemondani!

Aztán eldördültek az elő sortűzek! Véres kezek emelkedtek az égnek a tömeg hangja megváltozott: — Gyilkosok! Gyilkosok!

A külvárosokat izgatott emberek járták be, végigfutva a házak során és bezörgetve az ablakokon:

— Keljete fel, jöjjetek segíteni! Kitért a forradalom!

A város azon részeiben, amelyek kívül estek a tüntetések körén, a legvadabb hírek keltek szárnyra. A gazdagok villáiban megorzadva beszéltek, hogy a kommunisták rohamot parancsoltak minden mánaspalota ellen.

Éjfélután a párisi helyőrség parancsnoka elrendelte az összes gyalogos ezredek mozgósítását.

A riadalom csak reggel felé ért véget. Akkor már megjelentek a lapok külön-

Herriot a királpártiak kezében

Egy rendőrsztag, amely a tüntetés viharában futólépéssel haladt a Champs Élysée táján, egyszerre kiáltásokat hallott:

— Rendőrség! Rendőrség! Néhány rendőr odafutott és éppen idejében érkezett, hogy néhány dühös királpárti tüntető kezéből kiszabadítsa Herriot volt miniszterelnököt, a radiká-

kiadásai is. A Populaire szerint a lövöldözéseknek 29 halottja volt, a Petit Parisien szerint csak 9, a Le Journal szerint viszont tizenkettő. A sebesültek számát azonban az összes hírforrások igen magasra teszik. Közel ezer sebesültről keringenek hírek, köztük vagy 300 rendőr és legalább 4-500 tüntető. A sebesültek közül legalább százak az állapotuk súlyos. Köztük van Marchand, Páris helyettes rendőrfőnöke is, továbbá egy Meunier nevű csokoládégyáros, aki a jobboldali szervezetekkel együtt vonult ki tüntetni.

lis párt vezérét, aki tudvalevőleg a mai francia politika vezéralakja. A királpártiak véletlenül rátaláltak az arra haladó Herriotra és megtámadták. A támadókat felvitték a rendőrségre, ahol kerekén kijelentették, hogy a Szajnába akarták hajítani a köztársasági politikust. Herriot állítólag könnyebb sérülést is szenvedett a tusakodás közben.

Reggelig tartott a harc

Már hajnalodott, mikor a tüntetések ereje szemmel láthatólag ellanyhult. Egyes csoportok itt-ott száguldoztak fel és alá, de ezeket a rendőrség és a segítségére siető köztársasági gárda és katonai járőrök könnyen leszerelték. A rendőrség reggelre tudta csak lerombolni a Rue de Rivolin emelt barrikádok utolsó maradványait.

Megállapították azt is, hogy a tengerészeti miniszteriumba éjfél körül egy csoport tüntető hatolt be és felgyújtotta az irattárat. A tüntetők csak hajnali 3 órára tudták eloltani a tüzet.

Reggelre Párisban nagyjából helyreállt a rend.

Az áldozatok és letartóztatottak számát

Kik tüntettek

A véres eseményekről szóló jelentések első zürzavarából nem tűnik ki egészen világosan, hogy milyen pártok és alakulatok tüntettek, helyesebben, hogy az utcára kivonult különböző pártok milyen célzattal mozgatták meg tömegeiket. Bizonyos, hogy az utcai harcokat a jobboldal, helyesebben a szélsőjobboldal, elsősorban az Action Française királpárti lap köré csoportosuló blokk kezdeményezte, amely ki akarta aknázni a Stavisky-ügy okozta közfelfáborodást, hogy súlyos csapásokat mérjen a köztársasági rendszerre. A tüntetésekbe azonban beleszóltak a szociáldemokraták és kommunisták munkástömegei is.

A munkástömegek voltaképp csak éjfél után tódultak az utcára. A kommunisták álszava az volt, hogy tüntetni kell a polgári demokrácia kormánya, de ugyanakkor a szélsőjobboldal ellen is, amely még rosszabb és korruptabb a másiknál. A szociáldemokraták szintén összegyűjtöttek otthonaikban és klubhelyiségekben híveiket és „a szabadságért és a köztársaságért” jelszóval mentek a harcba. Könnyen előfordulhatott volna, sőt valószínűnek is tartották, hogy a két tüntető tábor egymásnak megy. Ez azonban csak elszigetelt esetekben fordult elő. A karhatalmi csapatok parancsnokai csak egy összekeveredett, zajongó, fenyegetőző tömeget láttak, amelytől a kapott parancsok értelmében meg kellett tisztítaniok az utcát. Így aztán az utcai harcok általános jellege az volt, hogy a rendőrség, katonaság és köztársasági gárda harcolt az összes tüntető csoportokkal, tekintet nélkül azok világnézetére, társadalmi helyzetére vagy jelszavára.

A tüntetés zürzavarára legjellemzőbbek voltak az Opera-terén és más helyeken lejátszódott jelenetek. A kék-fehér-piros kokárdás jobboldali tüntetők tömegei közé egyszerre a munkástüntetők ezrei furakodtak be, palósággal megtelítették az útment még kék-fehér-piros tömeget és piros jelvényeiket lóbálva egyszerre elkezdtek énekelni az Internacionálét.

A rendőrség részéről azt hangoztatják, hogy csak végső esetben nyultak erőszakhoz, aminek bizonyítékául felhozzák a megsebesült rendőrök óriási számát. Miértűnk a tüntetők közáporát — mondják a rendőrpáncsokok — és csak akkor támadtunk, ha a tömeg már a szó szoros

még mindig nem tudni pontosan. A jelentések összegezéséből úgy látszik, hogy 200-300 ember került őrizetbe, a halottak száma reggel kiadott hivatalos jelentés szerint 3, a sebesülteké 300. Ezt azonban a lapok mindegyike megcáfolja. Viszont az egész sajtó tulzottnak tartja a szélsőjobboldali és királpárti Action Française azon rémhírét is, hogy az éjszaka 50 tüntető halt meg az utcákon. Bizonyos azonban, hogy legalább 10-20 ember életét veszítette. Egyik riporter szorgos utánajárással kiderítette, hogy a Disette kórházban 20, a Benajon klinikán 6, magánházakban pedig 3 halott van, akiket részben az utcáról hoztak be, részben reggelre belehaltak sérüléseikbe.

értelmében a torkunkat fogta. Sőt, a rendőrség most már azzal védekezik a halottak miatt, hogy nem is rendőrök lőttek a tömegbe, hanem egy század szenegali gyarmati katoná. Ezeket a rendőrség segítségére mozgósították, de hamar elvesztették a fejüket és a rájuk zuduló közáporból megriadva, lövöldözni kezdtek.

LAPVÉLEMÉNYEK ÉS NYILATKOZATOK A NAGY UTKÖZET UTÁN

Szerdán reggel a belügyminiszter kijelentette az újságíróknak, hogy a történet ellenére sem tartja szükségesnek az ostromállapot elrendelését. A lapok közül csak a L'Humanité terjeszti azt a hírt, hogy a kormány be akarja vezetni az os-

Sir Simon angol külügyminiszter szerint

Nyugateurópa békéjének kulcsa a német-francia megegyeződésben van,

tehát bizonyos mértékig engedni kell
a német követeléseknek

London, február 8.

Az angol alsóház keddi ülésén Sir Simon külügyminiszter nagy beszédet mondott a leszerelési kérdés jelenlegi állásáról s abban a következőket fejtette ki:

Nyugateurópa békéjének kulcsa a német-francia megegyeződésben rejlik, amit Angliának minden erejével támogatnia kell, mert különben megindul a fegyverkezési szabadversenység. Eppen ezért számolni kell azzal, hogy Németország számára bizonyos mértékig engedélyezzek a felfegyverzést. Az új angol tervezet szel együtt az olasz is ezt a lehetőséget hajlandó biztosítani Németország számára. Megemlítette, hogy Eden főpecsétér, aki külügyi államtitkari székéből emelkedett erre a magas közjogi méltóságra, európai körutja alkalmával Párisban, Berlinben és Rómában egyaránt kifejti az angol álláspont előnyeit. Végül a lengyel-német egyezményről emlékezett meg, a

melyet nagyfentosságú és hatályos nemzetközi megállapodásnak ismert el.

A külpolitikai beszámolót követő vita során Hitler munkaspárti képviselő azt fejtette, hogy a leszerelési kérdéstről nemrég kiadott angol fehérlönyv alapján véve nem jelent mást, mint Németország felfegyverzését. Herbert Samuel szabadelvű ellenzéki szerint viszont a fehérlönyv nem más, mint a Hitler előtti való belődölés bizonyítéka. Felveti azt a kérdést, hogy mit szándékozik Angliá tenni a náci propagandától fenyegetett Ausztria függetlensége érdekében.

Oravel Elías kifejtette, hogy Angliá hajlandó Németország érdekében engedelményeket tenni, azonban azt sem szabad elfelejteni, hogy Magyarország sokkal súlyosabb megaláztatásokat szenvedett el, ha Angliá azoknak oroszlásával nem nyújt hilt a helyzetet, Sir Simon külpolitikai törekvései teljesen meddők maradnak.

Csütörtökön az athéni Tudományos Akadémia disztermében írják alá a Balkán-egyezményt

Bulgária és Albánia kimaradása mosi már bizonyosnak látszik

Belgrád, február 8.

Teofik Rüzsi bej török és Maximosz görög külügyminiszter még kedden délután megérkezett Athénbe, ahol a pályaudvaron őket Csaldarisz görög miniszterelnök üdvözölte. Titulescu Jestsics jugoszláv külügyminiszter kíséretében szerdán délelőtt indult el Athénbe a Szimplon-expresszel. Titulescut, aki állandóan gyengélkedik, felesége az athéni utra is elkíséri.

Csütörtökön egyébként az athéni görög Tudományos Akadémia disztermében ünnepélyes keretek között történik meg a Balkán-egyezmény aláírása. Az egyezmény az aláírás után azonnal életbe lép.

Most azonban egészen biztosnak látszik, hogy a Balkán-egyezmény kereteiben Románia, Jugoszlávia, Görögország és Törökország vesz részt, de Bulgária és Albánia részvételére nem lehet többé számítani.

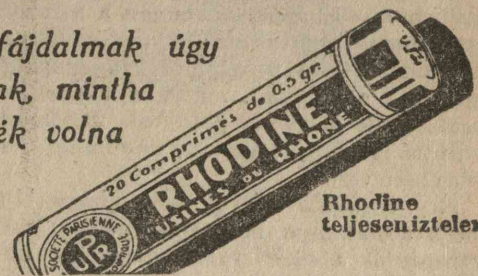

Rhodine kapható az ország összes gyógyszerüzében és drogériáiban. Egy 20 tablettát tartalmazó alumínium tubus ára csak... .. Lei 25.— egy 4 tablettát tartalmazó alumínium etűl ára... .. Lei 8.50

Ne panaszkodjon spanyolnátha, reuma, migrén miatt Szedjen

Rhodine

és a fájdalmak úgy elmúlnak, mintha letörötték volna őket

Rhodine teljesen iztelen

AZ „USINES DU RHONE” GYÁRTMÁNYA

Két hétig tartó bizalmas tanácskozások után

Jött létre a megegyezés Magyarország és Oroszország között a diplomáciai kapcsolat felvételére

A magyar politikai körök örömmel fogadták a megegyezés híré

Budapest, február 8.

Kedden délután Rómában Jungerth von Arnóthy ankarai rendkívüli magyar követ és meghatalmazott miniszter és Potemkin római orosz nagykövet aláírta azt az egyezményt, amelynek értelmében Magyarország rövidesen felveszi a szabályos diplomáciai összeköttetést Oroszországgal.

Tagadhatatlan, hogy ennek az új egyezménynek megkötése még ma is, amikor az európai politika különböző frontjain kergetik egymást az események, rendkívüli szenzáció-nak számít. Nemcsak azért, mert Magyarország és Oroszország a háború kitörése óta élt diplomáciai összeköttetés nélkül, hanem azért is, mert nyílt titok, hogy a magyarországi kommunin óta a magyar bel- és külpolitikának egyik sarkalatos pontja volt az oroszellenesség. Most azonban a magyar politikai tényező idegenkedését a kommunista berendezkedésű Oroszország iránt legyőzték azok a józan megfontolások, amelyeket a Szovjet új külpolitikai tájékozódásai váltottak ki. Mindenesetre nagy szerepe van az orosz—magyar diplomáciai viszony felvételének annak a körülménynek, hogy Olaszország Litvinov római látogatása alkalmával szerződésre lépett a Duce fasiszta Olaszországgal.

Nem szabad azonban azt hinnünk, hogy egyedül az orosz—magyar barátság elkötelezettségei bírtak volna rá Magyarországot arra, hogy szinte két évtizedes politikáját az új társadalmi keretek között élő Oroszországgal szemben megváltoztassa. A diplomácia nagy eseményei sohasem elszigetelt jelenségek s előidézésükben nemcsak egyetlen körülmény játszik szerepet, hanem az okoknak és kényszerítő körülményeknek egész sorozata.

E pillanatban önként kínálkozik annak megállapítása, hogy a Balkán-egyezmény belgrádi megszövegezése és athéni aláírása közötti időpontban a magyar—orsos diplomáciai kapcsolatok felvételét körvonalazó egyezmény aláírása összefüggésben van ezzel az új hatalmi és érdekcsoporttal, amely a magyar politika szempontjából azt jelenti, hogy a kisántant befolyása a Balkán-félsziget egész területén óriási mértékben megnövekedett. Ennek az új érdekcsoportnak kialakulása megközelítőleg összeesik azzal az időponttal, amikor Közép-Európa újraszervezésének orosz és francia terve megkezdődött és ki is mutak a nagyhatalmi érdekek ütközési közzé. Amit a nagyhatalmak nem tudtak megcsinálni Közép-Európában, azt a Balkán-államok valószínűleg megcsinálták ezzel a lépéssel. Ahhoz is, hogy a magyar diplomácia új tájékozódás után keresen hasznosítható kapcsolatokat.

Tegnap beszámolóinkban, amelyben röviden jeleztük a magyar egyezmény megszövegezését, rámutattunk magyar hivatalos körök nyilatkozata alapján arra is, hogy a magyar—orsos diplomáciai viszony felvételének diplomáciailag formális akadályát nem is volt. A oroszlitovszki békeszerződésben Magyarország elismerte a Szovjetköztársaságot s talán a diplomáciai viszonyt is felvette volna, ha az orosz

szemelés után a bolsevista forradalom forgószélé végig nem söpri a megkisebbedett területű Magyarországot. Ennek bukása után érthető belpolitikai okok miatt nem kerestett kapcsolatokat Magyarország a Szovjettel és a diplomáciai viszony felvétele elől szigorúan elzárkózott. Amióta azonban a Szovjet különböző politikai és kereskedelmi szerződésekkel szervezettebb belekapcsolódott Európa politikai és gazdasági életébe, Magyarországnak is éreznie kellett, hogy a diplomáciai viszony felvételét nem halogathatja sokáig.

A magyar képviselőházban már az őszi ülés alatt elhangzott interpellációk a Szovjettel való diplomáciai összeköttetés felvételének szükségességét hangsúlyozták ki s Litvinov római eredményei, berlini utazása, az ankarai politikai találkozók már lerakták az alapot Magyarország régi álláspontjának feladására.

A döntő jelentőségű tárgyalásokat a legnagyobb csendben és titokban január 22-én kezdték meg a két állam között. Az eredmény az lett, hogy kedden Rómában kölcsönösen aláírták a két állam diplomáciai viszonyának újrafelvételéről szóló egyezményt, amely természetesen új utakat nyit meg az orosz—magyar kereskedelmi kapcsolatok mélyebb kiépítésére is.

Ahogy a CFR elképzei

Gyujtogat, de nem fizet a szatmári kisvasut

Ki a felelős az okozott üzükárooké?!

Szatmár, február 8.

Szatmárnak hosszú ideig egyik nevezetessége volt a kisvasut, amely a város és Szatmárhegy között a forgalmat bonyolítja. E néhány évvel ezelőtt a város főterén futott keresztül a kisvasut és fűlért fűtőszóval ébresztette fel a hajnali álmát alvó szatmári polgárt. Azonkívül veszélyeztette a közbiztonságot, mert a törvényszék előtti éles kanyarodonál sohasem lehetett látni, hogy mikor jön a vonat és emiatt ezen a helyen igen sok szerencsétlenség történt.

Hat évvel ezelőtt mozgalom indult meg, hogy a kisvasutat a város mellékútján vezessék át és helyezték el a főtérről. A mozgalom sikerrel járt és a kisvasut, amelynek Zsuzsi névű mozdonya annyira tréfa tárgya volt a szatmáriak között, a mellékutcaikon keresztül ért el a hídig, ahonnan a külterületeken vezetett az útja fel Szatmárhegyig.

Közben a magántársaság kezéből átkerült a kisvasut vezetéke az államvasutak kezébe. A kisvasut azonban továbbra is járt, pőfékelt, köpködött, fűtött és szikrákat szórt.

Es ebből keletkezett a bonyodalom.

Mert a szikrák gyakran felgyújtották a környékbeli gazdák házait, szénaboglyait és szalmakazait.

Ez régebben is gyakran előfordult, de a hársultak ilyenkor, a törvényes eljárás kikerülésével mindannyiszor megkapták a magántársaságtól a kártérítést. Erre különben a magántársaságot a szerződése is kötelezte, amelyben kötelezettséget vállalt, hogy a belföldi és a Szamos-hídtól a mentelepig terjedő utvonalon a tűztávlaton belül okozott károkat anyagi felelősséget vállal. Amióta azonban a CFR vette kezelésbe a kisvasutat, az okozott károkat nem térítik meg. Természetesen az érdekt gazdák egyre-másra perelték az államvasutakat. Évekig elhúzódtak ezek a perek és a legtöbbben még ma sincs ítélet. A gazdák elkeseredése egyre nőtt és az elkeseredéssel egyidejűleg növekedett az ellenszenv a kisvasutal szemben.

A vasut igazgatósága is belátta, hogy ez a kérdés végre is véglegesen rendezésre vár. Tehát rendezte is, még pedig a maga módja szerint. A vármegyei prefektúra útján nyilatkoztak akar aláírni az érdekt gazdákkal a

— Szanvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre

mely szerint a gazdák lemondanak a vasutal szemben mindenféle kártérítési igényről.

Igy képzeli a CFR.

Nem így képzeli azonban a gazdák.

A felhívásra kijelentették, hogy nem oda Buda, nem így verik a cigányt. A vasut felelősséggel tartozik, éppen úgy, mint jogelődje a magántársaság, amely a várossal kötött szerződésben minden előforduló tűzkáráért teljes szavatosságot vállalt.

A jelen pillanatban tehát áll a harc a gazdák és a vasut között.

A gazdák nem írják alá a nyilatkozatot.

A vasut nem vállal felelősséget.

A kisvasut pedig tovább gyujtogat.

Ilyenformán teljes az egyetértés.

Üdít és szepit
Germandrée
Puder és Crém

A MÜNCHENI SÖRHÁZ

Mérleg az egyéves berlini fordulón

Páris, február 8.

Mint emlékeztetés, 14 esztendővel ezelőtt, pontosan 1920 február 24-én, abban a müncheni sörházban, ahonnan a nemzetiszocialisták elindultak diadalutjukra, egy 25 pontból álló programot fogalmaztak meg. Ez a 25 pont, amely a Barna Inguramának erkölcsi, politikai, gazdasági, kulturális alapját képezi, mindmáig érvényben van.

Egy esztendő telt el azóta, hogy Hitlerék a hatalmat megkaparintották. Az évfordulót a sörházi forradalmárok úgy ünnepelték meg, mint a nemzeti munka és újjászületés nagy állomását. Ezzel szemben a külföld és a haladó német gondolat menekültjei a legnagyobb képtelenséggel figyeltek Berlin felé az újjongó jubileum alkalmával. Népmítosz és fekete-mítosz — ez volt az évfordulói rendezés bírálata a határokon túl.

Néhány lap összehasonlítja a 25 pontos programot a nemzetiszocialista kormányzat tényleges alkotásaival. Ez az összehasonlítás az igazi mérleg. Szemben a hivatalos mérleggel, amely a passzívakat hamis aktívák mögé bújtatja, félrevezetvén azokat a tömegeket, akik a család könyvelésre majd csak akkor jönnek rá, amikor már nem lesz semmijük.

Az első pont az összes németeknek Nagynémetországban való egyesítését kívánja világgá.

A valóságban Hitlerék még hatalomra-jövetel előtt lemondottak Dél-Itáliáról, hatalmájuk után pedig összes egyéni nemzeti követelményükről.

A második pont a békeszerződések hatálytalanságát és az összes népek egyenjogúságát követeli.

A valóságban a békeszerződések továbbra is fennállanak és Hitlerék nem is követelték azok érvénytelenítését.

A negyedik pont a néptársi jogról, állampolgárságról és „német vérről” intézkedik és a zsidókat kizárja a népközösségből.

A valóságban ezt a szakaszt teljesen végrehajtották.

A hatodik pont „a korrumpáló parlamenti rendszer megszüntetését” írja elő.

A valóságban a „korrumpáló parlamenti rendszer” helyett 641 emberből álló parlament ült össze. A 641-ből 601 náci, havi 600 márkás törzsfizetéssel, elsőosztályú vasúti szabadjeggyel, különböző jelenléti zsetonokkal és egyéb mellékjuttatásokkal. S hogy a korrupció eltűnjék, Göring a következő fizetéseket buzza: 1. mint porosz miniszterelnök; 2. mint birodalmi miniszter; 3. mint házelnök; 4. mint képviselő; 5. mint... egyébként kár a felsorolásért.

A hetedik pont a munkanélküliség megszüntetéséről biztosítja a naiv lelkeket.

A valóságban 4 millió munkanélkülit mutat ki a hivatalos jelentés. Nem hivatalosan a munkanélküliek száma közel állhat a 6 millióhoz.

A kilencedik pont szerint minden állampolgár egyenjogú.

A valóságban barnainges vagy rohamegyenruhás terroraristokrácia alakult ki.

A 11. pont eltörli a kamat-jobbágságot.

A valóságban nem is beszélnek ilyesmiről.

A 12. pont beigéri a hadinyereségek ki-sajátítását.

A valóságban Hugenberg, az infláció-milliárdos a barna kormány tagja volt. A nehézipar tozódik a megrendelésekben. Kruppa jobban megy, mint békében. Sőt jobban, mint háborúban.

A 15. pont a trösztöket államosítja.

A valóságban a trösztök a Birodalom urai. És Hitler az ő prófétájuk.

A 14. pont a nagyüzemek nyereség-szesedéséről intézkedik.

A valóságban csak a náci-párt részesedik.

A 15. pont kiépíti az agykori ellátást.

A valóságban 15 százalékkal csökkentették az illetményeket.

A 17. pont a kártalanítás nélküli föld-reformot határozza el.

A valóságban a junkerek a markukra nevetnek.

AZ ELMÉLETBEN ÉS A VALÓSÁGBAN

A 18. pont a halálbüntetésről intézkedik.

A valóságban is kiválóan működik a hóhérbárd.

A 19. pont a római jog helyett német közjogot követel.

A valóságban: „A jogász a helyzetet úgy tekintse s az ítéletet úgy fogalmazza, mint egy katonai” — írja a Völkischer Beobachter (1934 január 14.)

A 20. pont a magasabb képzettség lehetőségét szorgalmazza.

A valóságban a főiskolai hallgatók száma 31 ezerrel 16 ezerre csökkent, viszont a magasabb katonai kiképzésben részesülő ifjak száma erősen emelkedett.

A 23. pont előírja a „közjó ellen vétő újságok” betiltását.

A valóságban: ragyogóan végrehajta.

Ime, a legfontosabb pontok. Noha az összeállítás az emigráns-sajtó műve, elfogulatlanságát nem lehet túlzottan vitatni.

A 25 pontból alapjában három valósult meg: a zsidók számkivételéről, a halálbüntetés bevezetéséről és a lapok betiltásáról szóló szakaszok. Egyébként az eredmény negatív.

A legutolsó pont szerint a vezetők életükkel felelnek a program végrehajtásáért. Hitler, Göring, Goebbels, Röhm, Ley és a többiek életben vannak és kiváló egészséggel örvendenek.

Csak azok nincsenek életben, akiket a sörházi programot végrehajtottak.

Ez az egy végrehajtás volt tökéletes, kifogástalan, árja és nemzetiszocialista. De a jubileumon ezt elfelejtették ünnepelni.

„Tea-esi” a miniszterelnökségen

Talarescu ismertette a többségi honatyákkal a kormány munkatervét

Tovább zajlik az igazolási vita

Bukarest, február 8

Amint már röviden jeleztük, Talarescu miniszterelnök kedden este 7 órakor teát adott a többségi honatyáknak a miniszterelnökségen. A teán több, mint ötszáz kormánypárti képviselő és szenátor vett részt.

A miniszterelnök, akit a megjelentek ismét lelkes ünnepségekben részesítettek, röviden ismét vázolta az egyes minisztériumok munkatervét s különösen kiemelte a gazdasági minisztériumok és a hadügyminisztérium szükségleteit és célkitűzéseit. Újból kérte a többség szoros közreműködését a kormánnyal, kijelentve, hogy a kormány úgy gazdasági, mint szociális téren meg akarja valósítani egész programját. Ebben a tekintetben három év áll rendelkezésükre — úgy mond a miniszterelnök — a befektetésekre s egy év a simitásokra.

Talarescu ezzel azt a meggyőződését akarta kifejezni, hogy kormánya és par-

lamentje legalább a törvényhozási négy évig uralmon marad.

Szerdán délelőtt a belügyminisztériumban értekezlet volt Talarescu miniszterelnök, Inculetz belügyminiszter és Antonescu igazságügyminiszter részvételével. Többek között elhatározták, hogy kitiltják az országból a revízió mellett állást foglalt kiadványokat.

Amint az igazolási vita végetért, megtörténnek az ugynevezett optálások, vagyis azok a képviselők, akiket több megyében is megválasztottak, bejelentik, melyik mandátumukat tartják meg. — Egyelőre két olyan jelölt jutott mandátumhoz, akit eredetileg nem nyilvánítottak megválasztottnak, mégpedig olyan révén, hogy a listájukról megválasztottak egyike időközben elhalt. Így a szatmármegyei Dragoș Teofil dr. helyett a liberális lista hatodik jelöltje, Pop Ștefan nagysomkúti tanító lett a képviselő, Udvarhelymegyében pedig Popa Ion helyett Hexer Kálmán.

Küszlik a diványi a szászok

Németországba küldik Gust-ot, az erdélyi hitleristák fenegyerekeit, hogy helyreállhasson a béke a szász népközösségben

Nagyszeben, február 8.

A szász néptanácsban mintegy két hét-tel ezelőtt bekövetkezett szakadás óta az erdélyi németiség körében a mérsékelt elemek szüntelenül tevékenykednek abban az irányban, hogy lehetővé tegyék a két újja különvált tábor megbékélését és együttműködését a népközösség alkotmányának keretein belül. Amint emlékeztet, a néptanács 55 szavazati joggal bíró kivált többsége ahhoz a feltételhez kötötte visszatérését a hitlerista vezetés alá került néptanácsba, hogy az „újítók”, azaz Fab-

ritius itteni hitleristái adjanak elégtételt a súlyosan megsértett Glondys püspököknek s egyúttal nyújtsanak biztosítékot arra is, hogy a jövőben szem előtt tartják az illetékes felelősségérzet szabályait elveik érvényesítése terén.

A magukra maradt hitleristák több vezetője, így Jickeli dr., a néptanács elnöke és mások, már több ajánlatot tettek a kiszakadt többségnek a viszály elsimítására, az első békülési formulákat azonban nem sikerült elfogadtatniuk. A folytonos tárgyalások és alkudozások eredményeké-

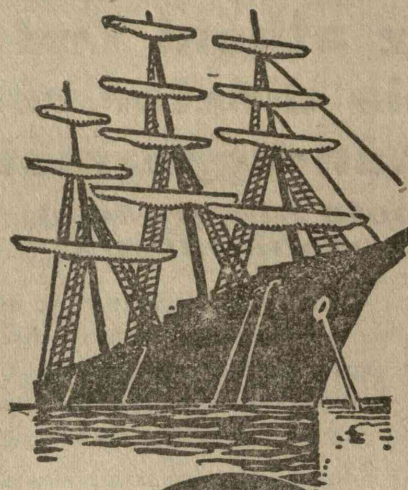
Norvégiai lucfenyő kivonata

A Goudron-GUYOT a legbiztosabb gyógyszer a következő betegségek ellen:

A légzőszervek megbetegedéseivel:

Nátha — Köhögés
Höghurut — Hűlések

a légzőcső és a tüdő összes megbetegedéseit biztosan meggyógyítja a

GOUDRON GUYOT

Kérjen mindig valódi G OUDRON GUYOT t és mindennemű tévedés elkerülése végett figyelje meg jól a csomagoláson levő címkét a valódi Goudron Guyot on rajta van nagy betűkkel a Guyot név és az aláírás a következő három színben: kék, zöld és piros. Valamint a következő cím: Maison Frère, 19, Rue Jacob, Paris.

A GOUDRON-GUYOT kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

pen viszont — amint beavatott helyről értesülünk — most mégis sikerült kielégítő megoldást találni, amelyet mindkét tábor kész magáéóa tenni. Ennek a kiegyezési alapnak az a lényege, hogy — kidobják a diványt, azaz számúzik Erdélyből Gust Waldemar dr-t, a hitlerista országos vezető, Fabritius, erdélyi helytartót, aki közvetlen okozója volt a január 23-iki néptanácsi ülése beállott szakadásnak azáltal, hogy becsmerlő és fenyegető ki-jevezésekkel illette a szász evangélikus egyház püspökét és a szász népközösség egyházi fejét. Gust dr. volt az utóbbi időben a szász hitleristák fenegyereke, aki sorra támadta lapjukban a romániai németiség hivatalos vezetőit.

A két tábor képviselői értesülésünk szerint abban állapodtak meg, hogy a hitlerista vezérkar Németországba menesztje Gustot, aki végleg ott marad s ott helyezkedik el a nemzetiszocialista kormánypártban, amely minden bizonnyal magasabb állással jutalmazza meg érdemét. Gust eltávolításába magasabb sugalmazásra Fabritius, az országos „vezér” is belement, noha nemrégiben teljes mértékben azonosította magát alvezére magatartásával Valószínűtlenül fogva, hogy Gustot a Berlinben befolyással bíró itteni szász vezetők kérésére hivatalosan rendelték Németországba, hogy ott felfelé buktassák a lelkes, de tulbuzgó náci.

Azt remélik, hogy ezzel az áldozattal megvásárolják a békét a szász nép kebelében. Ezekután a két tábor rövidesen ismét összeül a néptanácsban, ahol a hitleristák kimagyarázzák magukat s bocsánatot kérnek a püspöktől. Annak legfőbb biztosítékaként, hogy a jövőben illendően és felelősségteljesen fognak viselkedni, Gust Németországba való áttelepítése szolgál.

Érdeklődés gyanánt itt említjük meg, hogy Gust Waldemar dr., mielőtt felcsapott hitlerista alvezérnek, a brassói munkaadók szövetségének titkára volt, ami azonban korántsem gátolta meg abban, hogy mint ádáz nemzetiszocialista a munkások védelmezőjének is kijelentse magát. Egyénileg bizonyára jól jár Hitlerék Harmadik Birodalmában, amelynek eszméit Erdélyben olyan odaadással hirdette és képviselte — a szász népközösség nem kis erkölcsi kárára.

— Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűviz használata könnyű és pontos béműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz kúrájának agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz.

HIREK

NEMES FERENC:

Mondjuk, hogy nyílttér...

Közöljék le, kérem, ha fér,
bánt ez a Stavisky-affér!
Ezren vannak immár benne,
gondom tehát hogyan lenne?
Rendőrfőnök és miniszter,
sintér és a Dolly-sister...
Mit tudom én, még hány srác van,
aki nyakig ül a pácban?!

Van-e még oly lakód, Páris,
aki szabadlábban jár is?
Mert már senkinek se hiszek,
aki franciául sziszeg...!!
Bármit beszél a honatyá,
mind link duma, vagyis „gatya”...
Találjam csak egyszer Boncourt,
agyót mondok és nem bonzsurt!!

Mindenki gyanus a földön,
az éjt én is ébren töltöm...
Ugy remégek, mint a gyermek,
hogy ebbe még bekevernek...!!
Esküszöm hát füre-füre,
frankra s bármi palutára,
megölöm, aki bepiszkit,
sosem ismertem Staviskyt!!!

— Posta nélkül akarnak hagyni három csiki nagyközséget. Csikszerezéből jelentik: A csikmegyei falvakról egyáltalán nem lehet azt állítani, hogy kifogástalan, a mai korhoz méltó postajáratuk van. A községek egész sorát lehet kimutatni végig a megyében, ahová hetenként legfennebb kétszer kézbesítenek ki postai küldeményeket. Ezek az állampotokon a józan ész szerint újabb megfélelő szervezésekkel kellene segíteni. Ezzel szemben homlokegyenest ellenkező dolgokat kell tapasztalnunk. Most veszünk a hirt, hogy a csikszentgyörgyi postamesterséget, mely három nagyközség: Csikszentgyörgy, Csikmenaság és Csikbánkfalva postaküldeményeit intézte, beakarták szüntetni. Ennek indoka az, hogy Csikszentgyörgy község nem akarja a költségvetésébe felvett postafenntartási hozzájárulást befizetni. Az előjárás azzal indokolja eljárását, hogy a község nyomorúságos anyagi helyzete nem engedi meg a kiadást. Erre a posta azzal válaszol, hogy megszünteti ottani hivatalát. Elképzelhetetlen, hogy a három község postai forgalmából ne lehetne fenntartani egy hivatalt. Am, ha így is állnak a helyzet, három községet, több mint 10 ezer lakossal, postajárat nélkül nem lehet hagyni.

— A kolozsvári hadbíróság hírei. Tudósítónk jelenti: Kovács Pétert, a 9-es hegyi vadászrezd közkapitányát, aki egyik társától két nadrágot lopott, a hadbíróság hathónapi fogházbüntetéssel sújtotta. — Ugyancsak felévi fogházbüntetést mért a hadbíróság Tarcsa Sándor nagyváradi gyalogos katonára, aki az anyagraktárból néhány ruhadarabot lopott.

— Megőrült egy fiatal asszony a vonaton. Cămpinából jelentik: Megrázó jelenet játszódott le kedden este Cămpina állomáson, a Bukarestből Arad felé haladó Dacia Rapid gyors, egyik másodosztályú fulkájában. Egy jól öltözött fiatal asszonyon hirtelen az örület jelei mutatkoztak. A fiatal nő sikoltozva, irratott erővel neki rohant a fuлке utasainak, tépni kezdte azok ruháját és dulakodni kezdett a megfélekezésre siető emberekkel. A vonat utasai azonnal jelentést tettek az állomás rendőrségén. A rendőrség őrizetbe vette a folytonosan dühöngő fiatal asszonyt. A megőrült nőt kihallgatni nem lehetett, a nála talált iratokból csak annyit lehetett megállapítani, hogy Gheta Annának hívják, de hogy hová való és kihez tartozik, nem derült ki.

— „Fekete” szilvapálinka a szénásszekérben. Nagyváradról jelenti tudósítónk: A nagyváradi rendőrség szerdán reggeli órákban razziazt tartott a terménypiacon. Egyik szénásszekérben 3 nagy hordó 50 fokos szilvapálinkát talált. A pálinka tulajdonosa Fischer Sándor margittai szeszgyáros volt, kit bekísérték a rendőrségre s azonnal megbírságotlák 57 ezer lejig. Mivel az összeget a gyár kifizette, Fischert szabadlábra helyezték, azonban folyik ellene az eljárás.

Mindazon német állampolgárok számára, akik származásukra vonatkozóan biztonságot kívánnak szerezni, fajkutató hivatal létesítettek, amelynek székhelye a birodalmi belügyminisztérium. Vezetője, dr. Gereke, a megállapításaihoz szükséges anyagot nem most, hivatalának felállítását után szerzi össze, hanem évek óta gyűjti már nagy szorgalommal. Az anyag egyfelől „pozitív” részből áll, mintegy kétmillió névre vonatkozó származási tabellából — másfelől egy negatív részből, az „idegentörzsűek kartotékjából”, amely hárommillió zsidót tart számon tizenháromezer név alatt s amely Gereke szerint tökéletes jegyzéke mindazon nem árjárnak, akik valaha Németországban éltek. Ebből a jegyzékből minden „nem kívánatos” nagyanya megdönthetetlen biztonsággal megállapítható. Az anyag összegyűjtése közben bebizonyosodott a régi igazság, hogy olyan nevek, mint Áron, József, Eszraim nem feltétlen bizonyítékai a sémi származásnak, mert nagyon sok német szülő adott bibliai nevet gyermekének, mielőtt a horogkereszt díjatba jött. Gereke nyilatkozata szerint a hivatal átlag naponta tizenkilenc szakvéleményt állít ki, nyolc és husz márka között váltakozó díjért. Nehézséget leginkább a törvénytelen gyermekek cselei okoznak, de Gereke erre is talált megoldást. Ha az anya negyed, ötödiziglen árja, akkor „vizsgálatot indítanak, hogy vajon viselkedéséből lehet nem-árjakkal való kapcsolatokra következtetni”. (Nem árulja el dr. Gereke, hogy ez a vizsgálat miként folyik le.) Ha az eredmény nem derít ki semmi gyanusát, akkor az illetőt végleg árjának minősítik.

Természetesen pénzért, 8—20 márkáért. Ez a Gereke határozottan üzleti tehetőség. Viselkedéséből azt lehetne megállapítani, hogy szemita származású.

FÉRJHEZ MEGY A KANADAI CIGANYHERCEGNŐ

Lena Epano, a 16 éves kanadai cigányhercegnő gyönyörű menyasszonyi ruhájában, amelyet drága ékszerek és aranypenézek ékítenek. A kis cigányhercegnő egy vele egykoru cigánytörzsfőnökkel lép házasságra.

— Nyílt országuton ellopták ötszáz lejtét. Csikszerezéből jelentik: Bartis Ágoston csikszentkirályi gazda feljelentést tett az illetékes hatóságoknál, hogy Csikszerezda és Csikszentkirály közötti országuton ismeretlen tettesek megtámadták és 500 lej készpénzt erőszakkal elvették. Az ügyben nyomozást vezettek be, noha az a feltevés is kialakult, hogy a gazda elvesztette a pénzét s ezzel a rablómesével akarja igazolni magát családjá előtt.

— Alkalmi könyvvásár a Brassói Lapok könyvosztályában. Új, érintetlen állapotban levő könyvek, ára az eredetinek 70—80 százalékaival olcsóbb. A nagyszerű klasszikus regénytár, a kitűnő Világkönyvtár kötetei, Eötvös József, Eötvös Károly, Jókai, Rákosi Viktor, Cervantes, Dosztojevszkij, Flaubert, A. Franca, Shaw, Stendhal, Tolstoj, Zola, Bergson, Ferrero, Nietzsche, Spenser, Ruskin, stb. művei. A filozófia, művészettörténet, történelem, természettudomány, irodalomtörténet, stb. alapvető művei. Minden 25, 30, 33, 40 és 50 lejes árkban. Keresse fel könyvosztályunkat, mert ilyen alkalom ritkán adódik, értékes könyveknek ilyen olcsó áron való vásárlására. Kérjen ingyen prospektust.

— Szerelmese lakásának félreeső helyiségében kísérte meg az öngyilkosságot. Tudósítónk jelenti: Gedelean János 28 éves kolozsvári magántisztviselő házamosabb idő óta udvarolt egy Atilla-utcai fiatal, elvált asszonynak, akivel utóbb sokat veszekedett. Legutóbbi civakodásuk alkalmával az asszony kiadta az utját Gedeleannak, aki kétségbeesésben szerelmese lakásának félreeső helyiségében felkötötte magát. A ház egyik lakója felfedezte a fuldokló szerelmet, a kit még idejekorán levágtak a kötélről és gyors orvosi segítséggel magához térítették.

ABLAK

Aránylag...
TÖBB energiára
van szüksége, mint születnek..

- 1) a mindennapi élethez, az iskolához, a játékhoz;
- 2) hogy nőjön és fejlődjön.

Ovomaltine hozzájuttatja ahhoz az energiához, amelyre szüksége van, mert

- a) teljes értékű táplálék;
- b) háromszor gyorsabban emésztődik meg, mint bármely más táplálék.
- c) azokat a tápszerkeket tartalmazza, amelyek az idegek és agy szöveteinek a fő alkotórészei.

Ára: lei 50.-, 98.-, 175.-, 320.-

OVOMALTINE

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye

ember feljelentése alapján hivatalos közeg, elleni erőszak címén a csendőrség letartóztatta Barabást és a csikszerezda ügyészségre kísérte.

— Járvány miatt bezárták a szatmári ovodákat. Szatmárról jelentik: A tisztí főorvosi hivatal jelentése szerint az utóbbi hetekben a gyermekek körében járványszerűen elharapódzott a szamárközhőgés. A főorvosi hivatal a járvány leküzdése érdekében elrendelte, hogy az összes szatmári ovodákat tizenöt napra be kell zárni.

— KOLOZSVÁRI HIREK. Riesler Jenő Eötvös-utca 15. szám alatt lakó ékszerész 3 éves kislája játszás közben forró vízzel telt mosófakéba esett. Azonnal kórházba szállították, a hol rövid idő múlva belehalt égési sebeibe. — A Radák-utcaán keddről szerdára virradó éjszaka eszméletlenül találták Bence Sándor és Sipos József postatisztviselőket. A kihívott mentők injekciókkal sem tudták őket eszméletre téríteni s be szállították a járványkórházba, mivel a belgyógyászati klinikán nem volt hely számukra. Megállapították, hogy metilalkohol mérgezésük van. Állapotuk rendkívül súlyos. — Kovács András 10 éves gyermek a Malomárok mellett egy „döglött” kézigránát talált, amit megmutatott egy Sándor Géza nevű pincérnek. A pincér földhöz csapta a gránátot, amely felrobbant és Sándort súlyosan megsebesítette. A sebesültet a klinikán vették ápolás alá.

Ujra aggasztóra fordult Móra Ferenc állapota

Szeged, február 8.

Móra Ferencnek, a betegesen fekvő kiváló magyar írónak állapota kedden ismét válságosra fordult. Kezelőorvosa állandóan beteggyágya mellett tartózkodik, mert jelenlétére okvetlenül szükség van. Móra Ferenc kedden az eszméletét elvesztette s állapota olyan aggasztó lett, hogy orvosa már nem is mer bízni felépülésében.

?
Cavalcade
?

Vlád Aurél

volt miniszter, elnöke volt a dévai mezőgazdasági kamara nemzetipárti időközi bizottságának. A megye mezőgazdái sokat reméltek a volt miniszter elnöki működésétől, de a nagy politikai multtal rendelkező tevékeny Vlád Aurél alig tehetett valamit a gazdák érdekében, mert a mezőkamarák, akárcsak a többi szak-kamarák, nem egyebek sóhivataloknál. Működési körük szűkre van szabva, nem kedvezményezhetnek semmit és ha már megtörténik, hogy egyik-másik előáll egy jó ötlettel, az ötlet elvész az irratémes utvesztőjében, mert önállóan nem csinálhatnak semmit, legfeljebb gyűjthetnek számösszehasonlító adatokat és — végezhetik a ügyvitelt. Így hát nem egészen Vlád Aurél volt miniszteren mulott, hogy a hunyadmegyei mezőgazdák nem sok hasznot láttak a kamara létezéséből, mintahogy nem is látnak hasznot mindaddig, amíg a szakkamarákat, így a mezőgazdasági kamarát is más alapokra nem fektetik és életképessé nem teszik. Mindezekből következik, hogy nem oszt és nem szoroz, milyen időközi vagy választott vezetőség van a kamara élén, ennek csupán politikai jelentősége van, még pedig abból a szempontból, hogy a kormánypártok egynéhány emberüket elhelyezhetik álláshoz juttathatják.

Vlád Aurél nemzetipárti bizottságát felváltotta a liberális időközi a dévai kamaránál és — ahogy ilyenkor lenni szokott, — az új bizottság elkezdte a régi ügyeinek kipiszkálását. Ebből aztán rendszerint valami nemjő szokott kijönni. Így történt ez most is, így derült ki, hogy a dévai kamaránál, Vlád Aurél volt miniszter elnöksége alatt — enyhén szólva — egy kis szabálytalanság történt másfélmillió erejéig. Nem visszaélés, csupán egy kis szabálytalanság, vagy nevezzük gondatlanságnak, de ez másfél millióba kerülhet az államnak. Arról van szó, hogy a kormány kétésfél millió lejt utalt ki a kamarának vetőmagvásárlás céljára. A vetőmagvakat a kamarának kellett beszereznie és azokat a mezőgazdák között kiosztani. A kamara vásárolt is egymillióért vetőmagokat, azt ki is osztotta a gazdáknak, de maradt még másfélmillió és ezzel a másfél millióval történt az a kis gondatlanság, amelynek következtében megtörténhetik, hogy elvész, hogy soha többé viszont nem látja a dévai mezőgazdasági kamara.

Vlád Aurél — az új bizottság megállapítása szerint — valószínűleg nem érezte elég biztonságosnak a kamara pénztárát erre a másfél millióra és betette egy magánbankba. Hogy miért magánbankba és miért nem a Nemzeti Bankba, amelynek Déván is fiókja van, azt sejtetni lehet, ha ugy mellékesen megemlítjük, hogy a szóbanforgó magánbank a szászvárosi „Ardeleana”, mely Vlád Aurél bankja. Minden szentnek maga felé hajlik a keze, a kamara másfél milliója ennél fogva Déváról átvándorolt Szászvárosba, ami nem volna éppen baj, ha a másfél milliót a szászvárosi bank, Vlád Aurél bankja vissza is tudná fizetni. De sajnos, nem tudja. Ez akkor tűnt ki, a mikor az új bizottság felszólította a bankot, hogy záros határidőn belül fizesse ki a nála elhelyezett egy és fél milliót. A záros határidő letelt, de a pénz nem jött meg sem postán, sem átutalás formájában. Egy kis magánbank a mai viszonyok között nem tudhat úgy könnyen másfél milliót betétet visszafizetni, amin nem is lehet csodálkozni. És azon sem lehet csodálkozni, hogy Vlád Aurél a maga bankjába tette be az állam, illetve a kamara pénzét, legfeljebb sirni lehet rajta.

Felmerülhet természetesen néhány kérdés: ha kintalta az állam a két és fél milliót, miért csak egymillióért vásárolt a kamara vetőmagot? Ha pedig nem volt szükségük a gazdáknak több vetőmagra, miért kellett két és fél milliót kérni erre a célra?

Mindenestre érdeklődéssel várjuk, hogy mi lesz a megtakarított másfél millióval, ami az adófizetők verejtékéből surgott be az állampénztárba és onnan Vlád Aurél szászvárosi magánbankjába.

Szegényház, melyben a dákok és rómaiak sarkövei találtak otthonra, de az öreg koldus megfagy az országúton

A napokban egy hetvenhatéves öreg koldust szedtek fel a dévai országúton. A koldusra félig, nem dehogy, háromnegyedrészen megfagyott állapotban találtak rá. Beszállították a közközházba, ahol rövid szenvedés után kilehelte magából az életet. Az öreg koldust eltemették és egy jeltelen sírral több lett a temetőben.

Déaváros egyik főutcájának végén van egy szép, kétemeletes épület. Az épület körül nagy telek, félig-meddig parkirozva is, diszes bejárat az épületbe, előcsarnok, tágas helyiségek, kényelmes lépcsők az emeletekre. Ez az épület régészeti múzeum. Nem erre a célra építették, nem is volt mindig az, de most múzeum. Az udvaron nagydarab kövek, római sarkövek, még látni egyiken-másikon a bevésített feliratokat annak bizonyítására, hogy a Cézárak legióinak utja valóban átvettett Erdélyen és a dicsőséges multból Hunyadmegyének is része van.

Az épület belsejében megintcsak római sarkövek, dákok oltárkövek, aztán bronzkorszakbeli diszek, kőkorszakbeli balták (ámbar kőbaltát ma is találni a nép fiainak használatában), a dévai vár lovagi vértetetének és harci szerszámainak gyűjteménye, stb. Szóval itt van a dévai múzeum, melyben össze vannak gyűjtve a megyei ásatásoknál napfényre került, vagy más módon talált muzeális tárgyak.

Az országúton megfagyott öreg koldus és a dévai múzeum úgy kerültek egymás mellé ebben a cikkben, hogy van némi közük egymáshoz. Ha a múzeum nem volna itt, pont itt ebben a majdnem új kétemeletes épületben, az öreg koldus nem fagyott volna meg az országúton. Ez a kétemeletes épület ugyanis nem

muzeumnak épült, hanem szegényháznak. Nem a régészeti tárgyakat kellene gyűjteni benne, hanem a szegényeket. A római sarkövek helyett a megrokkant öregeket, kőkorszakbeli balták helyett a magukkal tehetetlen embereket, akik koldulva élnek és megfagynak az országúton.

A háború előtt Hunyadmegyének volt szegényalapja, abból vett felket, hogy szegényházat építsen. A háború alatt épült a szegényház és mire felépült, vége lett a háborúnak. Az uralomváltozás után óvónőképző, majd múzeum lett a szegényházból, amelyben nem laktak soha szegények. A múzeum ott volt régen, ahol most kaszárnya van. A katonaságnak kellett kaszárnya, a múzeumot el kellett helyezni, elhelyezték a szegényháznak épült kétemeletesbe, ahonnan kitelepítették az óvónőképzőt.

Viszont a Vár tövében ott áll az 1600-as években épült Bethlen-kastély, szép és hatalmas épület, keresve se lehetne ideálisabb helyet találni múzeum céljára. A pénzügyigazgatóság hivatalai vannak benne, de a régi épület egészségtelen, különösen az alsóhelyiségek irodáitai panaszokodnak, hogy közsényt kapnak. Itt kellene elhelyezni a múzeumot, stílusos volna: régészeti tárgyak, egy négyszázéves, tehát szintén elég régi palotában. A pénzügyigazgatóság megtartatná az emeletet, a többi hivatalait is elhelyezhetné valahová, akadna erre a célra Déván hely.

A szegényházat adják át rendeltetésének, adjon a megye hajlékot a szegényeknek, hogy öreg koldus ne fagyjon meg az országúton.

Miocu prefektus ur figyelmébe ajánljuk a szegényház ügyét.

A dévai fakir esete

„Senki se lehet próféta a hazájában!”

Deák Gyulának hívják a dévai fakírt, akit Columbusnak is hívnak, bár Amerikát nem ő fedezte fel. Mindössze tizenkilencéves, öt kifizárás, újságrikkancs, cukorkás és sokminden egyéb, amíg rá nem jött, hogy az Isten különös képességgel ruházta fel, amivel könnyebben lehet pénzt keresni, mint kifizárással, vagy rikkancsolással.

Columbus mester hipnotizőr és fakír. Hogy ezekkel a képességekkel rendelkezik, arra úgy jött rá, hogy egyszer véletlenül a kezébe került egy füzet, amelyben ezekről a dolgokról volt szó. A füzetből megtudta Columbus, akit akkor Deáknak neveztek vala, hogy mindenki lehet hipnotizőr, még fakír is, aki ama bizonyos füzet folytatásait megrendeli és megtanulja ennek a mesterségnek a titkait. A rikkancs Columbus — mert akkor ezt a foglalkozást üzte — meghozatta a folytatásokat, kiutazta a fortélyt, egy bukaresti mestertől külön is vett leckéket, aztán visszatért Dévára és bemutatta tudományát a brádi jegyzőnek, aki hivatalos írást állított ki arról, hogy Columbus mester félórát volt a föld alatt, koporsóba zárva, mely idő alatt se levegőt, se másnémi táplálékot nem vett magához s így, ha nem is pipálta le az indiai fakírokat, de a fakírságra méltónak találtatott.

Nemrég Columbus mester egy bálimulatság alkalmával produkálta magát, amikor elaltatván egy médiumot, fontos nyomokat szolgáltatott a csendőrségnek arra nézve, hogy kik lötték le orvul a grindi jegyzőt, akinek gyilkosait eddig nem sikerült kézrekeríteni. A gyilkosok a nagyszerű „szeansz” ellenére se kerültek elő, de Columbus mossa kezét, a sikertelenségéért a csendőrségre hárítja át a felelősséget.

Legutóbbi szereplését a mesternek néhány plakát előzte meg Déva utcáin, mely plakátok arról értesítették a n. érdemű közönséget, hogy az egyik vendéglő külsőtermében nyolc napig látható lesz, csekély beléptidij ellenében Columbus mester odaszegzett nyelvvel egy deszkához, mely idő alatt se le nem ül, se táplálékot nem vesz magához és mindezt ellenőrzés alatt teszi.

Sajnos, senki se lehet próféta a hazájában és így a dévaiakat sem érdekelte ez a boje-

lentett fakíri mutátvány. Mondják, hogy a nyelvodaszegezés megtörtént ugyan, de a mutátványnak déltől-estig egyetlen nézője nem akadt és így, érdeklődés hiányában, a szegedi ki kellett venni a deszkából, illetve a fakír ur nyelvéből. A dévaiak közömbösségét annyira szívére vette Columbus mester, hogy világá ment, nem tudja senki, hová tűnt, de a deszkát, amelyhez oda volt szegezve a nyelve, még meg lehet tekinteni.

Allítólag vannak, akik sajnálják, hogy közömbösségükkel elűldözték a dévai fakírt, ezek most kegyeletesen ehhez a deszkához járulnak és bűnbánóan mea-culpáznak.

Hiába, senki se lehet próféta a hazájában.

Igy is lehet élni...

A piski személyponat reggel hét óra után pár perccel kiönti magából az utasokat. A megyeszékhely havasan, ködösen fogadja a vidéki érkezőket, akiket várnak a hivatalok: a pénzügy, a törvényszék, a megyeház, az orvosok és a többi állami apparátusok.

Megindul a menet, a szűken kanyargó utcákon végig be a központba, a felnőttek mint fekete varjak, az iskolások mint verebek hosszú sorban károgoa és csiripelve, amíg el nem szédlenek.

Az állomás előtt öreg néni gubbaszt a hóban, nagykendőbe csavart fejjel, a nagykendőből a megtört két szem, pirosra-fázott orr, kékenvonagló szája látszik csak ki. Kis „sámerlin” ül, a lábait rongyokba csavarva, a rongyokat spárgával kötötte le, hogy mozogni is tudjon. A lábuk előtt a havon újságpapír, azon néhány kishalom alma.

— Hogy az alma, néni?

— Egy lej, instálom... Jó alma, csak a hidegtől van ilyen zöld színe...

Hát az almának bizony zöldes színe van, a látásától savanyúra huzódik az ember szája.

— Ilyen korán kezdi az árusítást?
— Korán, instálom, mert ilyenkor még el lehet adni valamit a gyermekeknek, akik iskolába mennek. Később nemigen fog...

— Még maga ebből?

— Nehezen, instálom, nehezen, dehát szegényasszony vagyok. Tíz, tizenkét lej bejön egy nap, van ugy is, hogy több... abból marad valami, mert olcsó most az alma, tavaly drágább volt.

— Más jövedelme nincsen?

— Nincsen énnekem, instálom. Öreg vagyok én már más munkára, hát csak megélek valahogy ebből...

Az alma most olcsóbb, mint tavaly volt. De ha ingyen adnák neki se volna sok.

Az ember sokat elbir. Ugy látszik, így is lehet élni.

Csak röviden!

Kávénénikéknek Déván régen volt olyan kitűnő falatjuk, mint a Groza-Herbay per, mely a törvényszék színe előtt zajlott le. A volt miniszter sajtóperit indított a kamarai titkárral ellen, de a tárgyaláson az inkriminált sajtóközleményről csupán mellékesen volt szó. Herbay védője ugyanis veszedelmes szatírnak bélyegezte meg Grozát a törvényszék előtt, akitől óvakodniok kell a nőknek, sőt neveket is említett, akik felperes tüzes szenvedélyének áldozatai lettek. Groza nyugodtan hallgatta végig a perhez nem tartozó bizarr védekezést, végére reklámnak sem éppen rossz. A törvényszék a tárgyalást elnapolta ugyan, de a kávénénikék már ítélkeztek: nem az alperes és felperes, hanem az „áldozatok” ügyében.

A csángótelepi közbirtokosságnak elnököt kellett választani, mert a régi elnök, Borbély Ferenc megromlott egészségi állapotára való tekintettel, lemondott. A választásnál nem akadt senki, aki az elnöki tisztelet vállalni akarta volna. Háromszori jelölés után végre elváltalta Zsók Fábán telepesgazda, de csak hosszas rábeszélés után. Olyan rossz a csángók helyzete, hogy nem nagy öröm elnökösködni náluk. Mit is tehet egy kisebbségi közbirtokosság elnöke a közbirtokossági tagok érdekében. Semmit. Legfeljebb odaállhat karmesternek a panaszkorushoz.

Danics István köztisztviselőben álló dévai borbélymester hatósági közeg elleni erőszak miatt a vádlottak padjára került. A mester betegségyárulékkel tartozott, mire el akarták vinni az üzleti berendezés egy részét. Danics mester nem hagyta magát, felkapott egy nyíróollót és azzal nekiment a végrehajtónak, aki a támadás elől kénytelen volt kimenekülni a utcára. Ötszáz lej fő és kétszáz lej mellékbüntetéssel sujtották Danics mestert, de azért neki volt igaz: a berendezést nem vitte el a betegségyárzó.

A dévai munkakamarának a lejárt költségvetési évben maradt negyvenezhét lej feleslege, amelynek felhasználásáról a következőképpen határozott az igazgatósági ülés: a dévai tanonciskola kap 3000, a szászvárosi 6000, a nagyenyedi 4000, a zalatnai 2000, a lupényi 6000 a brádi 4000 lejt felszerelésre. Munkás és tisztviselői művelődési alapot létesít a kamara 3000—3000 lejből, ipariskolai tanfolyamra 3000 lejt, tanoncok jutalmazására szintén előirányzott némi összeget. Végre egy közintézmény, amely nemcsak kap, de ad is valamit.

Tomcsa Sándor

riportja:

AZ „AFFÉR”

AVAGY:

EGY GYORS ÉS KÖLTSÉG-
MENTES ELINTÉZÉSI MÓD

Székelyudvarhely, február 8.

AZ ÓCSKAPIAC

Az ócskapiacok hajdanában csak legfennebb kellemetlen szépséghibák voltak a világ erős, makulátlan testén. A világ gazdasági életének vére tisztult ezeken az ócska pattanásokon; ezeken a piacokon lökte ki magából az egészséges szervezet a benne szükségszerűen felhalmozódott ódságot, elavultságot, szennyet és gennyet. Ritka és legendás kivétel volt, ha az efféle ócskapiacokon akadt egy-egy Velasquez, vagy Donatelli, mint ahogy a pattanás eltávolításával egészséges és drága emberi vér is meg veszendőbe.

Jött aztán az az időszak, mikor nem törődünk magunkkal, csak a más torkával és a „pattanások” fertőződése folytán trombózt kaptunk.

Ma többé-kevésbé ócskapiac az egész világ. Ma csak az ócska fogy — ha fogy — és az emberek a még fennmaradt értékeket mesterelesen ócskává degradálják, hogy tulajdonságuk rajtuk.

Az ócskapiacokon virágozott ki mai kereskedelmünk beteg virága.

Az ócskapiac ma a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Ha önnek alig használt leányzóháza, jókarban levő műtőasztala, uraságtól levetett babakelengyére, szolid művétagra, szobatiszta pincsi, lokomotívra, vagy tudom is én mire van szüksége, fáradjon ki bizalommal az ócskapiacra.

Az ócskapiac a mult legkövetkezőbb temető helye. Feltámadás kizárva.

Ha az ócskapiacra kimegy az ember, láthat antik diványt, melyben egy pár évvel ezelőtt még üdögélt, míg a másik szobában a családi ezüsttel uszonnára terítették...

Az ócskapiac olyan, mint egy meghatározó regény, az ember kisíratja magát rajta.

De az ócskapiacokon vannak vidám holmik is. Az alábbi egy közülük.

AZ „AFFÉR”

Szemtanuja voltam.

Nálunk kedden van a hetivásár és az ócskapiac. Ez kezdetben csak akkora a téren, mint mikor a szoba egyik sarkába összeseprik a lim-lomot. Ma? Ma már nem elég a piachoz a tér, megnyitották számára az egyik utcát is.

Itt árult egymás mellett a két konkurrens. Két, ócskapiacra üzött konkurrens.

Egyik sovány, a másik kövér.

Előttük a portéka.

A sovány előtt egy „platten”, melyet ügyes érzékkel kirakatnak használt fel, amennyiben erre rakta a cipőket, gallérokat, képrámákat és tudja a jó Isten még miket.

A kövér ezzel szemben határozott hátrányban volt, mert csak két egymásra tett párnára tudott kirakodni. Pedig portékája mennyire és milyenségre egy cseppel sem állott a sovány mögött. Sőt, egy tintatartója határozottan művészi volt.

Szerintem az „affér” közvetett oka a sovány üzleti fölényben rejlett. Mert a közvetlen okáról nincs tudomásom. Az ilyenről soha se lehet tudni, hogy mi volt. Egy légyintés, egy szó, egy pillantás elég, hogy kirobbanjon a helyzet. En csak a robbanásra lettem figyelmes, mikor azonban közelebb mentem, a két ellenfelet már biztos kezek fogták.

Az ellentét azonban változatlanul dagadt és felő volt, hogy ha a feleket elengedik, a sovány csakugyan megesi a kövéret, mint a hogy hangoztatta is ebben a formában: — Megeszik te... te...! (A többi törölte a cenzura.)

Már pedig valamit kell csinálni!

A tartó kezek is kezdtek kifáradni.

Ekkor egy nagybajszú bácsi állott a köztök közl. Felemelte ujját és bizonyos lukszus dolgok megfizethetlenségére hívta fel a figyelmet, így többek közt patikára, ügyvédre és temetésre. Hanem, tekintettel arra, miszerint a kezdeményező, illetve sértő fél nem állapítható meg, egy kiegyezési lehetőséget ajánlott. És pedig azt, hogy a felek kenjenek le egymásnak négy-négy pofot! Négy pofot harag és felindulás nélkül, hűvös tárgyilagossággal, esetleg mély emberbaráti érzéssel.

Eme salomon-i ajánlat hallatára megilletődött ésند lett. Mint mikor egy halálos veszedelemben valakinek mentő-ötlete támad. Aztán a kövér felrikkantott:

— Rendben van kérem, én elfogadom!

A sovány megdöbbenésére már nehezebben ment, ő egy ideig konokul kitartott a kanibálizmus mellett. Csak akkor lett engedelmesebb, mikor sógora arra hívta fel a figyelmét, hogy efféle emberbaráti kiigazítás

előtt két évvel hat hétig nyomta az ágyat. Erre a sovány is hátraszólt, hogy engedjék el, hogy jó, ő belemegy, de csak azzal a feltétellel, ha olyan pofot adhat, amilyent akar!

A FELTÉTELEK

Ebbe azonban az alkalmi „népszövetség” — mivel már a sovány sem mondta tulságos meggyőződéssel — egyelőre nem ment bele, hanem visszavonult határozathozatalra, melynek eredményét rövidesen az alábbiakban terjesztették elő:

A felek sorshuzás útján kezdenek a pofázáshoz.

A pofokat kettős-kettős részletekben kenik le a felek egymásnak.

Ütni csak tenyérral szabad.

A bicskák letétbe helyezendők.

Az elintézés színhelye, tekintettel a botrányokozás következményeire, a nem messze lévő vendéglő udvarán lesz.

A felek az elintézés után kötelesek kilékölni.

Es esetből kifolyólag senkit nem terhelhet semmi néven nevezendő felelősség.

A nagybajszú bácsi a két ellenfélre nézett: — „Na?” Azok sötétben bólintottak és leadva bicskájukat, a párbaj elintézésének nem volt semmi akadály.

A PÁRBAT

A tömeg erre, élén a két hadakozó félrel, elindult a vendéglő udvarába.

— Kérek egy lejt — csipesszedett fel a párbajt vezető bicsi

Hogy hű krónikás legyek, a párbaj feihány miatt szinte elmaradt. Végül valaki egy lejt bedobott a porondra, melyet a bácsi megpörgetett a levegőben. A szerencse a soványnak kedvezett.

— Na! — mondta és belekötött a markába.

— Mit na?! — vetette meg a lábát a kövér, de jónak látta utána tenni — „hanem aztán én jövök.”

A bácsi megtárgította az embergyűrűt és megalta a jelt a kezdsére.

A sovány keze lendült, a kövér szaporán pislogott, hanem a lendület megszakadt. A sovány úgy a felemelt karja mellől kérdezte: „rugaszkodni” szabad-e?

Nemleges választ kapott. A kövér hálásan nézett volna a bácsira, de akkor már elesattant az első pof. A kövér hátrátáncorodott, különben igazán férfiasan állta. Balraán egy pillanatig öt fehér sáv látszott, aztán égőpiros lett.

— Egy! — számolta a tömeg.

— Nocsak, — mondta a kövér, a’ nyakát egy kicsit megtekergette és megint állást vett.

A kolozsvári bőriparosok hadat üzennek a betegsegélyezőnek

Elkeseredett hangulatú gyűlésen tarták föl a kisiparosság elképesztő sérelmeit s határozati javaslatot tettek el az erélyes és együttes fellépésre

A fodrászok, festőmesterek és szücsök is bejelentették csatlakozásukat

Kolozsvár, február 8

A kolozsvári ipartestület bőripari szakosztálya vasárnap délelőtt az ipartestület székházában népes értekezletet tartott.

A kisiparosok azzal a céllal gyűltek össze, hogy sérelmeik orvoslására országos mozgalmat indítsanak. Az egész gyűlés elkeseredett hangulatából kitűnt, hogy a tömördek bajjal és teherrel küzdő kisiparosokat a végső megsemmisülés veszélye fenyegeti. A heveshangú felszólalások mind azt sérelmezték és panasztáltak, hogy az adóterhekkel megnyomorított kisiparosok semmi néven nevezendő iparpártolást nem élveznek és sármalas helyzetük betetőzéséket a Joannitescu-féle társadalombiztosító törvény minden nyögét is ők viselik. A munkakamara fenntartása költségeinek

javarésze az ő vállalkat nyomja, a városi terhek alatt ők vergődnek és ők azok, akiknek panasza a minisztériumban mindeddig sokeft fiúlekre találtak.

Az értekezletet Biris Luca elnök nyitotta meg, aki beszédében egy azonnali tevékenység megindítását sürgeti és ehhez az összes szakmák tettekre kész hozzájárulását kéri.

Az elnök a továbbiakban határozati javaslatot terjeszt elő, amelyben a biztosítási törvény módosítását, a kézműiparosok a betegsegélyzői tagság alól való felmentését, a kisiparosok adókievítésének sürgős kivizsgálását, az állam összes ipari műhelyeinek megszüntetését, a kontárkodás megsemmisítését és a hasznavehetetlennek bizonyult munkakamarák feloszlását kéri.

Mire jó a betegsegélyző?

Gárdan János cipésmester felszólalásában a betegsegélyzőt ostorozta. Beszédében ugyyszólván teljesen elképesztő dolgokról rántotta le a leplet. Elmondotta, hogy a betegsegélyzőbe az új társadalombiztosító törvény életbeléptetése óta súlyos milliók folytak be, így 30 millió lej a tagsági könyvecskék kiváltásából és ennek a hatalmas összegnek felhasználásáról a kisiparosoknak halvány sejtelmük sincsen. Annnyit tudnak azonban, hogy például Aradon az elmúlt évben 13 millió lejt utaltak át a betegsegélyző pénztárból a bukaresti központba, egymillió lejt fordítottak az orvosok fizetésére, míg a tulajdonképpeni segélyezésre mindössze félmillió lejt folyósítottak.

— Az aradi helyzet nem elszigetelt jelenség — mondotta Gárdan. — Biztos vagyok, hogy az ország minden városában hasonló állapotok uralkodnak. Nem tudjuk, hogy a hatalmas összegeket mire fordítják, de lépten-nyomon érezzük és tapasztaljuk, hogy a betegsegélyző orvosai, amellet, hogy gorombáskodnak, csak a hétköznapiak bizonyos töredékében állnak rendelkezésünkre, holott nem meghatározott időpontokban történhetnek balesetek, hanem a nap bármelyik órájában, nappal éppen úgy, mint éjjel, javadalmazott állásukban

hétköznap éppen úgy, mint ünnepnapokon. Amennyiben ma már nemcsak az inasok és segédek, hanem a munkaadó után is heti 36 lej tagjárulékot szednek be végrehajtás terhe mellett, méltán elvárhatjuk, hogy az orvosok a nap minden órájában rendelkezésünkre álljanak és ne csak aszpirinnel vagy más hasonló jellegű olcsó és haszontalan gyógyszerrel kezeljenek. A befizetett összegeink után megköveteljük, hogy változtassák meg sürgősen a törvénynek azt a rendelkezését, amely a munkaadóra hárítja alkalmazottja megbetegedése első hetének összes terheit.

— Megkérdeztem a betegsegélyző igazgatóját, — folytatta Gárdan — hogy vajon a munkaadó megbetegedése esetén a költségeket ki viseli? Azt a cinikus feleletet kaptam, hogy a felesége, vagy ha nőtlen ember, fogjon valami nőt magának! Ez a minősíthetetlen válasz élénken megvilágítja, hogy a felső fórumok miként bántak a kisiparosokkal. Ezek után azon sem lehet csodálkozni, ha a betegsegélyző tisztviselői kurtán és gorombán bántanak velünk és általában mindenkivel, bár tulajdonképpen a mi alkalmazottjaink, mert a mi keservesen befizetett összegeinkből ülhetnek a jól javadalmazott állásukban.

A fogak
ápolására
reggel
és este

— Kettő! — zugta a tömeg.
A kövér egyet pökött, véres volt.
A bácsi felemelte a kezét, majd rámutatott a soványra:
— Most maga kap kettőt.
— Kérem — mondta a sovány, de ádámcsutkája nagyon mozgott.
A kövér könyökével hátrafelé helyet csinált, aztán villámgyorsan lehúzott a sovány-nak kettőt, ki úgy ingadozott, mint a búzake cser.
A tömeg „kettő-kettő-t” zugott.
A bácsi békülésre hívta fel a feleket.
— Na — vetette oda a kövér — én bírom!
— Én is — tért magához a sovány.
— Akkor nincs értelme, hogy itt supálják egymást — legyintett a bácsi — fogjanak kezét.
Ez is megtörtént.
Még valaki rémülten azt kiáltotta: „hol a lejem”, aztán az „affér” véglegesen elintézték nek nyilvánították.

Gárdan az elnök által előterjesztett határozati javaslatot ezután azzal egészíti ki, hogy ne általánosítsák a munkaadók tagsági kötelezettségét és azok, akik a betegsegélyző tagjai óhajtanak lenni, ne fizessenek hetenként 6 lejnél nagyobb összeget. Követeli, hogy a betegsegélyző orvosai és tisztviselői készséggel álljon mindenki a tagok rendelkezésére, nagyobb városokban, mint Kolozsvár, kerületenként állandó szolgáltatást tartó fiókokat létesítsenek. Gondoskodjanak az orvosi létszám megfelelő emeléséről, nehogy a mai állapotok folytatódjanak, amikor egy orvos receptírási teleszámlátva óránként 72 betegét vizsgál meg, úgy, hogy a vizsgálataira legfeljebb egy perc jut.

Gárdan beszéde után többen vázolják a betegsegélyző körüli kétségbeejtő állapotokat, amelynek nyomán a kolozsvári fodrászok, festőmesterek és szücsök is azonnali csatlakozásukat jelentik be a bőriparosok által megindított országos jellegű mozgalomhoz.

Susmann bőriparos a következő felszólaló, aki sérelmezi, hogy az állami megrendeléseket teljes egészében az a gyárilpar kapja, amely az államtól nyert márfajta kedvezményeivel a kisiparosokat végzetesen megsemmisíti. Követeli, hogy az állami megrendelések felét a kézműiparosok kapják, mert csak így érhetik el a kisiparosok azt a helyzetet, hogy bevételeik ne álljanak 20—30 százalékkal a terheik alatt.

A felszólalók ezután több súlyos és sokszor hangoztatott sérelmet sorolnak fel, majd miután az elnök bejelenti, már a krajovai bőriparosok is közölték csatlakozásukat, elhatározták, hogy véget vetnek a további eredménytelen küldöttségesdinek és olyan erélyes lépésre tömörítik az ország összes kisiparosait, amely a kormányt megfelelő és gyors cselekvésre készíti.

Szerezzen
butoraink
minőségéről
információt
vevőinktől!

CIMJEGYZEKET KESZSÉGGEL KÜLDÜNK

SZÉKELY & RÉTI
BUTORGYÁR R. T., TC.-MUREŞ
FIOKOK: BUCUREŞTI — BRAŞOV

Buc. Cluj-Napoca

K Ö Z G A Z D A S Á G

Auboin még egy évig marad

(Bukarest.) A Banca Națională külföldi szakértőjének, Roger Auboinnak a megbízatása tudvalevőleg február hetedikén lejárt. Auboin delegálását ugyanekkor egy évre meghosszabbították.

Junius elsejéig ismét meghosszabbítják a konverziós moratóriumot

Bukarest, február 8.

Már előzőleg beszámoltunk arról, hogy a konverziós törvény, illetve a törvény legújabb és végleges módosítása, az előkészítő munkálatok miatt, csak husvét után kerülhet a törvényhozó szervek elé, úgy, hogy a márciusig meghosszabbított moratórium újabb meghosszabbítása válik szükségessé.

Ujabb jelentések szerint az újabb meghosszabbítás határideje június 1 lesz.

A hirdás beavatott helyről származik, noha hivatalos megerősítés még hiányzik.

A különleges bizottság, amely az új és végleges adósságrendezési törvényt kidolgozza, most tárgyal a Banca Naționalăval a konverzió finanszírozását illetően. Hírlik, hogy Slavescu Viktor pénzügyminiszter a romániai aranybányák 30 évi termelését akarja felajánlani a jegybanknak a finanszírozás fejében.

A közgazdaság hírei

A MOLDOVÁN-FELE TŰKÖRGYÁR NEM ALAKUL AT RÉSZVÉNYTÁRSASÁGGÁ

(Temesvár.) Legutóbb jelentettük, hogy a Temesvári Moldován-féle üvegesiszolda és tükörgyár részvénytársasággá alakul át. Idevonatkozólag most azt az értesülést vesszük, hogy a tükörgyárnak nincs szándékában részvénytársasággá átalakulni és így nem is kapcsolódik a gyárba új tőkeérdekeltség.

A CONCORDIA IS CSATLAKOZOTT A DISTRIBUTIAHOZ

(Bukarest.) Hír szerint a „Concordia” nagy petróleumvállalat is csatlakozott a „Distributiă”-hoz, mint azt már előzőleg az Astra-Romana, Steaua-Romana és Romana-Americana már megtették. Sőt beszélnek egy újabb nagy vállalat közeli csatlakozásáról, ugyancsak a Distributiához, amelynek feladata tudvalevőleg a kötelekbe tartozó vállalatok belföldi petróleum és petróleumtermék eladását szabályozni és végrehajtani.

TULTERMEL A TEXTILIPAR

(Bukarest.) A használt textilgépek behozatalát tudvalevőleg a kereskedelmi és ipariügyi minisztérium még éveken ezelőtt betiltotta. Ujabb jelentések szerint a minisztérium most az új textilgépek behozatala elé is akadályokat akar gördíteni, azzal az indoklással, hogy Romániában a textiliparban amúgy is túltermelés van.

Románia magyarsága két fiatal erdélyi író

Finta Zoltán és Huszár Emil

Kökereszí című regényének sikeréről beszél.

Ön is elolvashatja e regényt,

mert Ön is előfizetője vagy olvasója a B. L.-nak és így

4 lej kezelési költség befizetése eselén joga van ajándék-regényünkhöz.

Slavescu vallomása

A legfontosabb kiviteli cikkek ára 60 százalékot esett

Az ipart a devalvációtól félő tőkék mesterségesen fellendítik

Bukarest, február 8
A napokban röviden beszámoltunk arról, hogy a kormány, helyesebben Slavescu Viktor pénzügyminiszter átnyújtotta az ideérkezett külföldi szakértőknek azt a terjedelmes beadványt, amely részletesen vázolja Románia gazdasági helyzetét és fizetőképességét. Ez a jelentés igen épületes olvasmány, mert szinte kíméletlen őszinteséggel és alaposággal tárja fel a romániai gazdaság és pénzügy alakulását és minden baját. A jelentés lényegesebb pontjait vázlatosan a következőkben közöljük:

Az általános válság nyomása alatt

A válság — amelynek kezdete még 1923 őszére nyúlik vissza — Romániában elsősorban a legfontosabb kiviteli cikkek árának közel 60 százalékos esésében jutott kifejezésre. Az eredmény általános értékesítés a romániai gazdasági élet összes ágaiban. Ez tükröződik vissza a

nemzeti jövedelem csökkenésében és a magánvállalatok jövedelmezőségének hanyatlásában. Természetes, hogy mindezzel arányban az állam pénzügyei is szenvedtek.

A romániai válság főbb állomásai
A válság és árzuhanás által legsúlyosabban érintett romániai gazdasági ágak a mezőgazdaság (1929 őszén) és a nyersanyagkivitel (fa és petroleum, 1930 tavaszán). Az áresések megfelelő módon csökkentették a termelés értékét és a vállalatok jövedelmét. Mivel a földművelés és a nyersanyagexport a döntő ágai a román gazdaságnak, az eredmény az ország vásárlóképeségének általános csökkenése volt.

Az ipari cikkek áresése azonban korántsem volt akkora, mint a mezőgazdasági termékeké és exportcikkeké, ami az egész lakosság vásárlóképeségére nyomasztólag hatott. Így a belföldi piac összeszűkült és megkezdődött, már 1930

év végén, a vállalatok jövedelmezőségének hanyatlása. Hozzávéve ehhez a mezőgazdaság fizetőképességét, a külföldi tőke visszahúzódtát az országból, továbbá egyes politikai és pénzügyi intézkedéseket, érthetővé válik a hitelnek és az állami pénzügyeknek 1931 évi válsága. Ezt a válságot a betétek tömeges kivétele a bankokból, a részvényárfolyamok esése és a kincstári jövedelmek kisebbbbedése jellemezte.

Az elrejtett tőkék egy része, esetlegesen devalvációtól tartva, újabban visszatért a piacra és a börze megélénkülésének és a konstrukciós kampánynak 1931—33 évbéli korszaka ebből a tőkékből táplálkozott. Ezek a visszatért tőkék hasznát huzva az árubehozatali rendszabályokból is, 1933 folyamán az ipai mesterséges megélénkülést okozták.

A nagyon érdekes jelentés részleteire és kommentálására még visszatérünk.

Ismét az adóterror ellen

Csikmegye valamennyi ístermelője és fakeskedője tiltakozott

Nemcsak az adó sok, hanem lehetetlen módon járnak el a pénzügyi közegek

Csikszereada, február 8.

Csikmegye fakeskedői hosszú időn át némán tűrték és fizették azokat az adóterheket, amelyeket a pénzügyi közegek szabtak ki rájuk. Csak egymás között zúgolódtak és panaszkodtak. Nyilvánosság elé, legtöbb esetben félelemből, nem vitték a dolgokat.

Most azonban odaérkeztek, hogy nincs tovább.

Dr. Debu Ilarie csikszereadi ügyvédnél nagy számban gyűltek most össze a megye fakeskedői. Egyetlen üzem, vagy cég sem maradt el. Ha személyesen nem jelenhettek meg a tulajdonosok, szabályszerű meghatalmazással ellátott képviselőjüket küldték el arra.

Az elkészített felszólalók minden oldalról megvilágították az elviselhetetlen közterheket. Számokat, megdöbbentő igazságtalanságokat sorakoztattak föl. Rámutattak azokra a messzemenő és véget érni nem akaró önkényeskedésekre, melyeket úgy a pénzügy, valamint a munkaügyi hivatalok ellenőrei kifejtenek velük szemben.

— Valóságos terrorszámba megy az, — magyarázza hevesen az egyik szónok, — amit

az ellenőrök csinálnak. Egymásután haton is fölkeresik egy és ugyanazt a céget, vagy üzemet. Egyformán nincsenek tisztában hivatusukkal s így aztán nem lehet csodálkozni azon, hogy semmit sem találnak rendben. Bíróságokkal fenyegetőznek s csak akkor enyhülnek meg, s hajlandók emberesebb magatartást tanusítani, amikor a diszkrétén fülbesugott összeget zsebükből érzik, ha ez hiányzik, jönnek a százezres bírságok.

Nem mondott újat az a fakeskedő, aki a zsarolások módjait ecsetelte. Nem, mert mindenki tisztában van, aki él és adót fizet, hogy a pénzügy egyes lelkiismeretlen közegei állásukat tiltott uton való pénzszerzésre használják föl. Az újság abban van, hogy most már nyíltan is bangoztatni merik.

Leszögezték e gyűlés során, hogy egységes fellépésre van szükségük, ha a helyzet, mely életlehetőségeiket alapjaiban igyekszik megrendíteni, segíteni akarják. Mert lehetetlen állapot az, hogy minden egyes ellenőr a saját belátása szerint alkalmazhassa azokat a

törvényeket, melyek világosak. Lehetetlenség, hogy a bírságok halmazát rójják ki rájuk, csupán azért, mert az ellenőr kellemetlenkedni akar.

Megdöbbenő és tarthatatlan állapot, hogy szabályszerűen vezetett, hiteles kereskedelmi könyveiket az adókövető közegek ne fogadják el bizonyítékként, hanem önkényesen megállapított horribilis jövedelmek után vessenek ki olyan adókat, melyek előbb-utóbb tönkretesznek. A fakeskedelemben soha nem látott egyhangu bátorsággal szegtek le, hogy ezeknek a zaklatásoknak minden egyes esetben rejtett személyi céljuk van.

Az elkészített kifakadások után dr. Debu ügyvéd elnökletével dr. Karda Ferenc csikszentdomokosi, Brüller Hermann csikszentmártoni, Dobál József csikszépvízi és S. Gorovie csikszereadi fakeskedőkből bizottságot küldtek ki. Kötelességévé tették a bizottságnak, hogy emlékiratokat dolgozzon ki és a megye képviselői és szenátorai segítségével terjesszen a pénz- és munkaügyi miniszterek elé.

A munkaügyi miniszterhez beadandó emlékiratban tájékoztatják a kötelező társadalmi biztosítás szembeszökő hibáit és kérik azok orvoslását.

Ugyanezt a bizottságot azzal is megbízták, hogy a fakeskedelem közös érdekeinek megvédésére készítsen elő egy későbbben meghatározandó időpontra közgyűlést. A gyűlésre köteles alapszabály-tervezettel jönni, melynek alapján egy erős szervezetbe fognak tömörülni, hogy a multak tanulságos példái a jövőben egységesen léphessenek föl minden olyan intézkedéssel szemben, mely életlehetőségeik megnyirbálására irányul.

Két-három nagy pénzintézetnek szeretne összcsofoladni 40 kis erdélyi bank

Vlad Aurél az erdélyi bankok nevében küldöttséget vezetett az új bankkormányzóhoz

Bukarest, február 8.

Mintegy negyven erdélyi kisebb-nagyobb pénzintézet képviselőit küldöttség járt tegnap Vlad Aurél volt nemzeti-paraszparti miniszter vezetésével Dumitrescu Grigorénál, a Banca Națională új kormányzójánál. A küldöttség neki is átadta azt az emlékiratot, amelyet előző nap Slavescu pénzügyminiszternek átnyújtott.

Vlad Aurél röviden vázolta az emlékirat tartalmát, rámutatva különösen arra, hogy az új konverziós törvénynek valóban fel kell támasztania a hitelleletet. Kifejtette, hogy amennyiben a kormány és a Banca Națională felsegitik a hitelele-

let, úgy az a negyven erdélyi kis és nagyobb bank, amelynek kívánalmait a delegáció képviseli, hajlandó és képes lesz mindössze három nagy pénzintézetbe tömörülni, ami egyaránt üdös lesz úgy a hitel, mint a bizalom újjáélesztése szempontjából.

A bankkormányzó megígérte, hogy a konverziós törvény végleges megszövegezése során szem előtt fogja tartani az erdélyi pénzintézetek különleges kívánságait és szükségleteit.

* IPAROSOK SZAMARA telbecsülhetetlen értékűek ezek a könyvek: Littván Sándor: Ipari számtan és kalkuláció 109 lej. Róth János: Iparosok könyvezetése 47 lej. Kaphatók vagy postán megrendelhetők a Brassói Lapok könyvosztályától.

VILÁGPOLITIKA

A harmadik Balkán-paktum

A fogalom nem mai keletű: két Balkán-paktumhoz már volt szerencséje a világnak. Amennyire azt annakidején szerencsenek lehetett nevezni. Tizenkettő tavaszán köti meg Szerbia, Montenegró, Görögország és Bulgária azt a hírhedt támadó szövetséget, amelynek célja a Beteg Embernek, vagyis Törökországnak Európából való kiszorítása és a Balkán új felosztása. A paktumot a cári Oroszország inspirálja és a tehetetlen osztrák diplomácia siettet. Berchtold gróf két balkezevel az őjében kénytelen tűrni, hogy a harcias szövetség, amely végeredményben a monarchia balkáni területeire is, Boszniára, Hercegovínára és Dalmáciára is kiterjesztette hódító programját, a legnagyobb erővel felkészüljön a háborúra. A háború tizenkettő óráján ki is tör, az egyesült szerb-bolgár-görög hadak a törököt több csatában megverik s egy kis sáv kivételével leszorítják a Balkánról. Már Drinápoly is elesett s a Beteg Ember Konstantinápolyt felte, kénytelen sürgős békét kötni. A hatalmak az utolsó pillanatban megmentik Konstantinápolyt, nem is annyira a törökök számára, de Oroszország ellen; nemcsak a központi szövetség, de Anglia is fázott a gondolattól, hogy a Boszporus s a Dardanellák kulcsa az Atyuska érdekszférájába kerüljön.

Az első Balkán-háború után alig egy-két héttel a londoni béke megkötése után, új csoportosulás jött létre. Szerbia és Görögország sokallták a bolgar hódításokat, Pasic és Venizelos új Balkán-paktumot kötött s a paktumba a cári politika belecsúszott, a központi hatalmak akkori szövetségét, Romániát is. Tizenhárom nyarán megkezdődött három felől a támadás s az első Balkán-háború győzelmes poroszait, a bolgarokat, annyira megverték, hogy maga a Beteg Ember is feltápáskodott. A törökök Enver beyjel az élén visszafoglaltak Drinápolyt s az új béke számára új kész helyzetet teremtettek. A második balkáni béke új felosztást eredményezett, Bulgária odaadta Szilisztriát Romániának, Monasztírt Szerbiának, Szalonikét és Kavalát Görögországnak, Drinápolyt vissza Törökországnak.

A nyugtalan Balkán ezzel még nem nyugodott meg, hátra voltak a monarchia balkáni területei, Dalmácia és az 1878-ban okkupált és 1908-ban annektált Bosznia-Hercegovina. A nyugtalanság csúcspontja tizennégy nyarán Szerájevo és a világháború. A háborúban a Balkán-szövetség az ántant oldalán harcolt, a végén maga Románia is. Csak Bulgária és Törökország csatlakozott a központi hatalmakhoz, Bulgária érzelmi okokból, Törökország Angliától és Oroszországtól való félelmében. Eredmény: a neuillyi béke. Bulgária nagy árat fizetett rossz diplomáciai sakkhúzásáért, Románia elvette tőle Dobrudzsát, Görögország Tráciát, Szerbia a Strumica-Timok völgyét. Az új Balkán-térkép erős hatalmi csoportosulást mutatott Románia, Jugoszlávia és Görögország csoportját, továbbá a szövetség nélkül álló Bulgáriát és Törökországot és az olasz érdekvizekre sodródott kicsiny adriamenti hegységiországot, Albániát.

A Belgrádban most megszövegezett harmadik Balkán-paktum új hatalmi tényezőként teremt Európá délelétén. A három elméletileg együtvé tartozó ország gyakorlati szövetségévé építette ki egymásautaltságát s a háromhoz negyediknek csatlakozott az a Törökország is, amely az utolsó tíz esztendőben nemcsak hogy végleg kiheverte az egykori Beteg Embert, de annyira összeszedte magát, hogy erőteljes faktummá vált a Közelkeleten. Az évszázados ellenség ezúttal először lett barátja, miután ezt a háború és egyéb harcias tények által rá nem kényszerített egységet a három legjelentősebb Balkán országgal megkötötte. Az okirat fontos békétény, nemcsak azért, mert a négy szerződő kölcsönösen biztosítja egymás határait, de azért is, mert egymás békéjét is biztosítja. Mint békeokmány, az új balkáni egység a Kellogg-paktum, a Briand-paktum, a londoni szerződés és a népszövetségi paktum alapjára helyezkedik. És minthogy két szerződő fél a kisántant tagja, csak természetes, hogy az új szövetség a kis-

Felfedezte a sziguranca a kommunista ifjumunkásszövetség bukaresti központját

Bukarest, február 8. A sziguranca a napokban felfedezte a kommunista ifjumunkásszövetség titkos központját, amely a Str. Mitropolităi 10-sz. szám alatt volt. A házkutatás során a detektívek itt nyomdai berendezést és sokszorosító gépet találtak, amelyen az ifjú-kommunisták illegális folyóiratokat: a Tineretul leninist-ot, a Barză-t, Szikrá-t, Riadó-t és más propaganda-irataikat készítették. Ezzel a felfedezéssel kapcsolatban a nyomozó hatóságok — amint a Lupta írja, — másik fészket is találtak a Matasari-utca 25. szám alatti

házban, ahol az említett kiadványokból és más propaganda-anyagból nagy mennyiséget találtak. Nyilván innen intézték az elosztást és szétküldést.

A sziguranca megállapította, hogy az ifjumunkások titkos szervezete szerdára, február 7-ikére, sztrájkokat akartak felidézni az elitelt grivici vasúti munkások felebezésének mostani tárgyalása alkalmából.

A leplezés nyomán az állambiztonsági hivatal közegei számos kommunista ifjumunkást tartóztattak le, akik szerepet vittek a központi munkában.

Dollfuss megérkezett Budapestre

Fényes hivatalos fogadtatást rendeztek az osztrák kancellárnak a Keleti pályaudvaron

Budapest, február 8.

Dollfuss osztrák kancellár az előre megállapított program szerint szerdán reggel 8 óra 20 perckor elindult budapesti útjára. A pályaudvaron a kormány tagjai hivatalosan vettek tőle búcsút, a több ezer főnyi tömeg pedig lelkes eljenzésben részesítette. Dollfussal együtt utazott el Bécsből Nelky magyar követ is.

A kancellár vonata 12 óra 42 perckor futott be Budapestre a Keleti-pályaudvarra. A pályaudvar perronján Gömbös Gyula miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai, valamint a polgári és katonai hatóságoktól kijelölt méltóságok várták az osztrák kancellárt. A Livatalos üdvözlések lezajlása után Dollfuss elhagyta a pályaudvart s ekkor a társadalmi egyesületek küldöttségeiből összeváltott néhány ezer főnyi tömeg meleg ünneplésben részesítette.

Dollfuss a Keleti-pályaudvarról az osztrák követség palotájába hajtatott, majd a Puna-palota-szállóba sietett és elfoglalta a számára kijelölt lakosztályt.

Dollfuss pénteken már visszautazik Bécsbe s azonnal intézkedik, hogy az osztrák kormány jegyzékét, amely védelmet kér a német propaganda ellen, még aznap juttassák el Genfbe, a Népszövetséghez.

Dollfuss kancellár elutazása előtt fogadta a Pesti Hírlap munkatársát s annak nyilatkozatot is adott. Budapesti útjával kapcsolatban mindössze csak annyit mondott, hogy a magyar kormány tagjaival gazdasági tárgyalásokat folytat. Aztán azt hangsúlyozta, hogy a külföldön általában túlságosan nagy jelentőséget tulajdonítanak az osztrák náci-mozgalomnak s annak méreteit és eredményeit hajlandók eltulozni. Igaz ugyan, hogy a náciok sok

zavargást követtek el és merényleteket is, mert a kormány egy jó ideig túlságosan türelmes volt velük szemben. Most azonban a türelmi időszaknak vége van és az osztrák kormány minden eszközzel véget vet a féktelen tulkapásoknak.

Dollfuss nyilatkozata egy árva szóval sem tért ki arra, hogy igenis, Ausztriának nagyon fontos külpolitikai érdekei fűződnek a budapesti tárgyalások szerencsés kimeneteléhez.

TIROL UTÁN ALSÓAUSTRÍÁBAN IS LEZAJLOTT A HEIMWEHR-PUCCS

Itt említjük meg, hogy az innsbrucki példa sikerén felbuzdulva, az alsóausztriai Heimwehr-csapatok Alsóausztriában is megkezdették hatalomszerző munkájukat. Az elmúlt éjszaka gépfegyveres Heimwehr-osztagok vonultak Linzbe és megszállták a tartományi kormányzó székéjét s megtiltották az intézkedéseket arra, hogy a tartományi kormányzatot a tiroli mintára, direktóriummal cseréljék fel.

OLASZORSZÁG KEZÉBE VETTE AZ OSZTRÁK-NÉMET VILÁGÜGYÉT

Római hivatalos jelentés szerint az ottani osztrák követ átnyújtotta az olasz kormánynak Ausztria jegyzékét, amely Ausztria függetlenségének a hitlerista roham ellen való megvédését kéri. Az olasz kormány közölte az osztrák követtel, hogy alapos vizsgálat tárgyává teszi a jegyzéket, majd érintkezésbe lép Londonnal és Páriszal s amennyiben lehetséges, a Népszövetség megelőzésével, a nagy hatalmak közvetlen diplomáciai eljárás útján fogják a vizsály ügyét elintézni.

Törlik a késedelmi kamatot, ha április 1-ig kifizeti adóhátralékát

Bukarest, február 8.

A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében törlik az adóhátralékokhoz hozzácsapott késedelmi kamatokat és bírságokat, ha az adózó legkésőbb április 1-ig kiegyenlíti minden adóhátralékát. Ezen esetben az adózónak nem számítják fel a behajtási költségeket sem, amelyek az adószedéssről szóló törvények előírják.

ántanttal is szoros összeköttetésben maradt.

Megnyugtató a szerződők felől érkező az a biztosítás, hogy a paktum nem irányul egy ötödik ellen. Ez a szövetség tehát nem harcias jellegű, amelynek a tizenkettes és tizenhármass titkos paktumok voltak, sem Bulgáriát, sem Albániát elnyelni nem akarja senki. Ideálisabb lenne persze, ha a két kívülmaradt állam is belépne az egységbe; ez eddig a balkáni diplomácia minden erőlködése ellenére sem sikerült. De a belgrádi parafalók adtak egyheti határidőt Szófiának és Tiranának, hogy a végleges aláírásnál

Kun Andort újra lefogták Kolozsváron

Kolozsvár, február 8.

A kolozsvári törvényszék pár héttel ezelőtt elfogatási parancsot adott ki Kun Andor közismert dési feketeszemes ellen. Kunt különben már a dési törvényszék is körözte, mert egyetlen tárgyaláson sem jelent meg, amelyet a vele kapcsolatos feketeszemes ügyben tartani akartak.

A Kolozsvárról kiadott elfogatási parancs eredménnyel járt, amennyiben Kun

Athénben ők is képviseltessék magukat. Tirána jelenléte nem valószínű; az olasz politika az utolsó pillanatig is keresztezni próbálta az új megegyezést. De nem éppen lehetetlen, hogy Szófia még az utolsó pillanatban meggondolja a dolgot és valamilyen módon bekapcsolódik az új balkán-ántantba. Ez az ántant nem zárja ki, hogy a vitás kérdéseket háborús bonyodalom nélkül békésen elintézzék, de addig is igen fontos tényező lehet; Európának egy jelentős darabja békél meg és válik egységes gazdasági területté általa. Minthát a gazdasági kilátások még inkább érdekelhetnek pillanatnyilag, mint a har-

Andort Bukarestben letartóztatták. A napokban átkísérik Kolozsvárra, ahol a törvényszék meg fogja tartani a tárgyalást ügyében, majd innen Dére kísérik, ahol — valószínűleg — újabb büntetést sőt az igazságszolgáltatás a Kun Andor nyakába.

A Kisfaludy Társaság új tagjai

Budapest, február 8.

A Kisfaludy Társaság kedden délután tartotta meg tagválasztó gyűlését, amelyen négy helyet töltöttek be. Az elhunyt Kozma Andor helyére Harsányi Zsoltot, Négyessy László helyére Heckler Antalt, Apponyi Albert gróf árva maradt helyére pedig Korniss Gyulát s végül Takács Sándor helyére Rédey Tivadart választották be.

Súlyosabb

TELJES A ZURZAVAR FRANCIAORSZÁGBAN

Az esti jelentések megerősítik a hírt, hogy a Daladier-kormány szerdán délután 3 órakor benyújtotta lemondását, amelyet Lebrun elnök elfogadott. A helyzet most ennek következtében bizonytalanabb, mint valaha. Egyes jelentések szerint ismét Daladier kap megbízást a kormányalakításra, viszont politikai körökben ezt lehetetlennek tartják, tekintettel a keddi éjszakai vérengzésre.

Szerda éjszakára különben újabb zavargásokat várnak. Az utcákon katonai járőrök, gépfegyveres osztagok és páncéltűz cirkálnak. A katonaságból a kormány a gyarmati csapatoktól vesz igénybe, nyilván attól tartva, hogy a francia katonák esetleg megtagadják az engedelmisséget, amikor szembe kell szállniuk a tömeggel.

Már délután is kisebb csoportosulások, sőt némely helyeken újabb összecsúszások voltak, ami az általános vélemény szerint a szerda éjjelre várható nagyobbarányú megmozdulások előjele.

Lemondása után, az elnöki palotából távozóban, Daladier kijelentette az újságíróknak, hogy nem hajlandó olyan eszközökkel fenntartani a rendet, amelyek újabb vérontáshoz vezethetnek.

BETHLEN ISTVÁN A MAGYAR-OROSZ MEGEGYEZÉS RÖL

A magyar-orosz diplomáciai viszony felvételével kapcsolatban Bethlen István gróf nyilatkozott s kijelentette, hogy a megegyezést teljes melegeggyezéssel fogadja, hiszen ő volt az, aki a külügyi bizottságban többször rámutatott a magyar-orosz jóviszony helyreállításának szükségességére. A Szovjetszövetség az utóbbi években mind nagyobb szerephez jut a világpolitikában, sőt Genfben is.

A harmadik Balkán-paktum elméleti pontjai: kívánatosnak tartanók, hogy a szerződők ne csak a német-olasz veszedelem s a fasiszta-hullám ellen, de a gazdasági krízis bajai ellen is véd- és dacsövetség-re lépjenek. A Balkán felől vámiakon csak kellemetlenség érkezett, nyugtalanítás és fenyegetés, de az igazi Balkán most Európa nyugatán van s az egykor hírhedt félsziget, ahonnan valaha évezredek-re szóló kultúra indult világgá, a legjobb uton van, hogy nevét újra becsültké tegye és hosszú időre a béke fontos tényezőjévé váljék.

A KÉT FIU

Írta: SZÉP ERNŐ

3

Apám szomorúan jelentette ki, hogy a levélből megérti, miért szerepel három elégséges a karácsonyi értesítőmön.

Keserű lett a karácsonyi vakációm.

Aljas hitszegő, megállj, számolunk.

Mikor visszamentem Debrecenbe, F. Kiss ártatlan pofával kezét nyújtott, szervusz. Én a jóféle hazait raktam éppen az ablak közé, ő benyitott, mert már a tanítványaitól jött, mert ő már a hajnali vonattal megérkezett. Szóval kezét nyújt. Én pedig ráugrottam, mint a tigris, egyenesen orrbavágtam. A másik percben már a földön fetrengtünk. Utunk egymást vagy öt percig F. Kissel, míg a könyvkötőék be nem törtek a szobába és nagynehezen le nem szedtek egymásról bennünket.

Felszólítottak, hogy béküljünk ki szépen.

De mi hátat fordítottunk egymásnak.

Csak azt sajnáltam, hogy a fülvedő rajta volt a fején, mikor hazajött, különben letéptem volna legalább a félfülét F. Kiss Árpádnak.

Ugy gyűlöltem ezt a fiut. Éreztem, hogy gyűlölni is fogom nemcsak évvégéig, de az ember kor legvégéig határáig. Haragba voltunk.

Haragba voltunk és egy ágyban haltunk.

Két halálos ellenség feküdt a paplan alatt.

Addig, míg beszédes voltam F. Kissel, egymással szembe fordítva aludtunk, mióta hűvösök lettek az éjszakák, mert az a paplan gyerekpaplan volt, csak úgy tudott a hideg ellen védelmet nyújtani, ha kicsit összebujtunk és a lábakat is felbuztuk. November végével már fűtést kaptunk ugyan, de csak nappal. Éjszaka alaposan kihűlt a szobácskánk. Annál tanácsosabb volt összebujni, azt a fukar paplant kétélfől úgyesen a lábunk alá gyűrni. Persze, mikor haragba let-

tünk, háttal feküdtünk egymásnak, a fejünket is igyekeztünk mennél messzebbre helyezni a másiktól. Már a legelső éjszaka keservesen kellett tapasztalnom ennek az állapotnak a hátrányait. Hiába húzózkodtam összefelé, sose volt elég a paplan az a fele, amelyik énrám esett, akár kívül, akár belül feküdtem. (A rendet ugyanis az ellenségeskedés idején is betartottuk.) Elaludtam, mindjárt felébredtem a hidegre. Dideregtem. Vacogott a fogam. Oldalt is, lábtól is, mintha az Északi Sarkról fújtatták volna a levegőt a paplan alá. F. Kiss aludt. Elkezdtem lassan húzni a paplant F. Kissről, magam felé. Egyszer csak bokánrugnak. Kiderült, hogy F. Kiss nem aludt. Visszahúztam a paplant magára. A rugással, gondolhatják, nem maradtam adósa. Elcsendesedtem; vártam. Mikor gondoltam, hogy újra alszik, újra végtelen óvatossággal kísérletezni kezdtem. A vége az lett, hogy felébredt, csunyan be'ém könyökölt és mégis visszazsuzdte az őt megillető paplanrészt. A döfést ugyan legalább abban a mértékben visszazsuzdattam, de borzasztó kínos percekkel élttem át ilyenkor, mert álomból könyökölt fel és a hidegség is annál keservebb volt, mert előzőleg már szépen megmelegedtem. F. Kiss, a gyáva, nem mert aztán elaludni, résen volt. Hallottam, hogy ő is éppen úgy vacog, mint jómagam, a kölcsönös didergésben össze-össze is ütődtek a könyökeink. Persze, soha egy árva szó nem hagyta el a két ellenfél ajkait, csak sziszegtek dühösen, olyan percekben, mikor mind a ketten huztuk a paplant, mert vagy szerintem, vagy F. Kiss szerint a másik fél több paplant húzott magára, mint amennyi dukál neki. Köhögtek is itt-ott, mert átfáztunk; úgy hallgattuk dacosan az egymás köhögését és egymás fogorainak a csengését. Emlékszem, abban a sötétséges csendben

milyen gonoszul hallatszott az egér kaparása a sarokból, meg a másik szobából a két öregnek a sóhajta is behallatszott, valamint annak a csavarnak a magától való halk nyiszogása, melyik alá, a könyvkötő a befűzött és megenyvezett sarku könyveket szoritotta. Mintha az a csavar is fázott volna a hidegben, mert a könyvkötőék maguknak se fűtöttek be éjszakára. Még emlékszem, egyszer-más-szor a kakasokat is hallottam a közeli, meg messzi udvarokból, mind olyan bánatosan, betegesen kukorékoltak a didergős téli hajnalban. Sohase felejttem el ezeket a küzdelmes téli éjszakákat; gondolom, F. Kiss is éppen úgy emlékeznifog rájuk, mint magam.

Hát egy ilyen krisztustalan téli éjszaka után hamarabb kimásztam az ágyból, mint F. Kiss barátunk. A hideg kergetett ki a paplan alól. Sötétség volt még a szobánkban. A vállamra kaptam a télikabátom, rögtön lekuporodtam a ládámra az ablak elé, subickolni. Egy kis mozgás mindjárt ad az embernek valami meleget. Mikor megvoltam a subickolással, fogom a pár cipőt, megyek beljebb, hogy letesszem a székem elé a helyére, s gondoltam, visszafekszem még egy kicsit. Akkor F. Kiss nyújtózik, ásít egy méterest, kinyitja a szemét és kiugrik az ágyból. Éppen le akarom tenni a cipőmet, F. Kiss ott áll a hosszú ingben az ágy előtt, rámnéz, azután megszólal:

— Köszönöm, fiacskám! — és nyul a cipőért.

Igen, könyörgöm, én szerencsétlen, boldogtalan, a sötétségben az F. Kiss cipőjét találtam kisubickolni a magamé helyett.

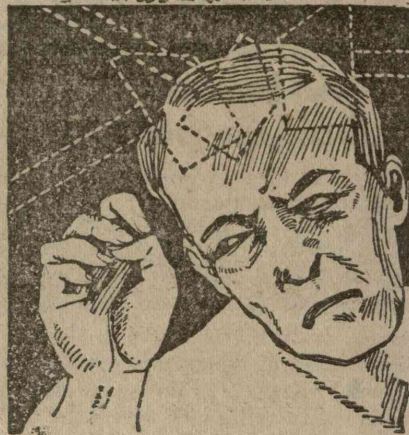
Olyan düh fogott el, oda akartam csapni az F. Kiss cipőjét a fejéhez.

De F. Kiss hirtelen megélt alsó fogással. Megélt és meg is csókolt, jobbról-balról mind a két arcomat megcsókolt.

Ugy-e, most már látják, micsoda ember volt ez az F. Kiss Árpád.

Apám megmondta már korácsonykor.

Hogy ez a legderékabb ember a világon (Vége)

LEGYEN ÖNÖKKEL ES OTTHONUKBANI

Mindenkinek érdeke, hogy magánál hordjon és otthonában is tartson egy dohoz „ALGOCRATINE” ostyát mely gyógyszer sok szenvedést megelőz és enyhít.

Bármikor utolérhetik Önöket a spanyol nátha, hirtelen idegzsába, fej- és fogfájás, valamint a nőket tisztulásuk idején a rettenetes fájdalmak.

Egy „ALGOCRATINE” ostya a legbiztosabban óv és gyógyít: néhány percalatt megenyhül bármely fájdalom.

Az „ALGOCRATINE” szer a tudomány minden elismerését egyesíti magában, hiszen minden esetben a legjobb eredményeket biztosította.

Az „ALGOCRATINE” bármely gyógyszerárban és drogériában kapható.

„ALGOCRATINE”

Sport

Fellendült a téli sportélet

Nagybánya, február 8.

Az idén alaposan fellendült a téli sportélet Nagybányán és környékén. Ha megfelelő a hó, úgy a város környéke kitűnő terep a síhez és a ródlihoz. Ha a hó gyengébb, úgy a bányák a szatmári kirándulókkal együtt felzarandoznak az 1040 méter magas Izvorára, innen sivel másfél óra a Rozsály, amely 1307 méter magasban fekszik. Valóssággal „mozi-hó” várja itt a kirándulókat, azaz olyan hó, amelyet csak a moziban lehet látni, 1500 holdnyi terep van itt, menedékházakkal, amelyek a bányakincstár

tulajdonai. A mérnökök valóssággal megértődnek, ha a sportolók elkerülik házaikat.

A nagybányai téli sportok fellendülésében nagy szerepe van Hayas János erdőfőmérnöknek, dr. Bene Sándor táblabírónak, Schwartzt Ferenc bankfőtisztviselőnek, Prefort Ferenc nyug. bányatanácsosnak, Traeger Lajos fodrásznak, Altnéder László és József szappangyárosoknak, Stierling Bélának, dr. Kertész Árminnének és a minden sportban kiváló Plathy Évának.

Országos siversenyek

A Hohe Rinnén lezajlott országos siversenyekről szóló tudósításunk kiegészítésül alant közöljük a részletes és időeredményeket:

18 km. távfutás: I. osztályu: 1. Glöckner Rudolf, KSV. 1 óra 16 p. 27.5 mp. 2.

Lexen Frigyes, KSV 1 óra 21 p. 29 mp. 3. Dresnandt Konrad CFR 1 óra 21 p. 52 mp. 4. Zinkhoffer Géza KSV 1 óra 24 p. 40.5 mp.

18 km. II. osztályu: 1. Coman Juon CFR 1 óra 18 p. 23 mp. 2. Jakob Sándor CFR 1 óra 18 p. 23 mp. 3. Zahariás Wilhelm HSC 1 óra 18 p. 46 mp. 4. Fireteanu Juon, Pelles (Szinaja) 1 óra 0.20 p. 18 mp.

Mint látható, a második kategória futói is igen szép időeredményeket értek el.

Staféta, 40 kilométeres: Elsőnek a CFR futott be 3 óra 30 p. 19 mp. idővel, azonban diszkvalifikáltak szabálytalanság miatt. Második a KSV 3 óra 36 p. 4 mp. idővel. A CFR diszkvalifikálása körül vita is volt, a KSV pedig visszautasította a bajnokságot, amely ilyenformán ráesett volna. Harmadik a HSC 3 óra 37 p. 30 mp. idővel.

Glöckner arany, Lexen ezüst érmet kap. Coman szintén aranyérmet, Jakob ezüstöt, az utánuk következő négy pedig bronzérmet és oklevelet.

A siversenyek február 10 és 11-én Brassóban folytatódnak.

A milánói jégkorongtűtő világbajnokság

újabb eredményei: Amerika—Csehszlovákia 1:0. — Olaszország—Magyarország 0:0.

A magyar labdarugás

vasárnapi programja: Rómában Budapest—Róma városközi mérkőzés, Budapest—Ferencváros—Phöbus és Hungária—Budai „11” barátságos mérkőzés. Debrecenben Bocskai—Magyar Főiskolai válogatott. A Rómába induló csapat összeállítása: Szabó, Sternberg, Futó, Egri, Mór, Lázár, Tamásy, Cseh II., Jávor, Kocsis, Déri. A csapat a megállapodás szerint, kimondottan nem magyar válogatott, hanem B. csapat jellegű.

A NAC Afrika felé indult Franciaországból. Február 8 és 10-én Oranban, majd Algirban, azután ismét Oranban s végül 18-án Casablancában játszanak.

120—150 cm.-t befogadó

Horizontál gatterí

keresünk

Ajánlatok: Czettel Faipari Rt. Arad, Calea Romanilor.

Eötvös József báró

A magyar irodalom, tudomány és államférfi tehetség egyik legkiválóbb képviselőjének alkotásai.

KARTHAUSI. Regény. Két kötet, 520 oldal, 105.— helyett 40.—

A korai magyar romantika egyik leg-szebb emléke.

A FALU JEGYZŐJE. Regény. Két kötet, 858 oldal, 172.— helyett 80.—

Az 1848. előtti vármegyei és parasztelek rajza.

A NÖVEK. Regény. Két kötet, 516 oldal, 105.— helyett 33.—

Nevelési kérdések fejtegetése egyik főeleme ennek a regénynek.

ELBESZÉLÉSEK. 460 oldal 132.— helyett 33.—

KÖLTEMENYEK, TANULMÁNYOK, ÉLETRAJZ. Írta: Voinovich Géza. 263 oldal, 132.— helyett 33.—

Eötvös Károly

A legizesebb ősmagyar elbeszélőtehetség alkotásai.

A NAGY PER, MELY EZER ÉVE FOLYIK S MÉG SÍNC S VÉGE. Három kötet, 990 oldal, 444.— helyett 99.—

A tiszazsárlai pörrel szóló híres mű.

UTAZÁS A BALATON KÖRÜL. Két kötet, 600 oldal, 297.— helyett 80.—

A Balaton vidékének szépsége adja meg méltó hátterét Eötvös Károly e legkedvesebb művének.

A KÉT ÖRDÖG VÁRA és egyéb elbeszélések. 338 oldal, 148.— helyett 33.—

EMLEKEZÉSEK. 340 oldal 148.— helyett 33.—

HARC AZ ALKOTMÁNYÉRT. 322 oldal, 148.— helyett 23.—

MAGYAR ALAKOK. 313 oldal, 148.— helyett 33.—

TÖNEMÉNYEK. 320 oldal 148.— helyett 33.—

Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában

Brukenthal Szanatórium

Freck—Avrig, jud. Sibiu.

Üdül otthon és vizsgáigintézet, Kneip—Wörishoter-rendszer. — A téli és tavaszi gyógykúra különösen hatékony. Téli ÁRAK: La- és elátás egyszerűen négy szobában napi 80 lei, többágas szobában személyenként 100 lei. Taiékoztatót az igazgatóság küld.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Aláírt keresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpeldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Veszek használt, jókarban levő boroshordókat, pincefelszerelést, filtrálógépet. Farkas Gerő, Brassó, Str. Joan Raftiu 9. 1443

40 év óta fennálló, tökéletesen felszerelt fényképezési műterem haláleset miatt eladó. Hustyi utóda, özv. Schmidt Frigyesné, Carei, Str. Avram Jancu 5. 1440

Teherautót, esetleg taxit vennék brassói Sparkassa betétkönyvre. Ajánlatokat „Teherautó” jelígre a brassói kiadóba kérek. 1464

Saját tenyésztési veteménymagvakat, virágmagvakat, prima minőségben, legolcsóbban, portómentesen szállítunk. Árjegyzék díjtalan. „Kertészeti” Hoghiz, Tárnava-Mare. 1466

Keresünk azonnali megvételre: 2 drb. „Master Buic”, 2 drb. „Chrysler 77”, 2 drb. „Plymouth” 30, jókarban levő motorokat. Soc. Mera et Comp. Cluj, Str. Regele Ferdinand No. 56. 1467

Allást nyer

Német-magyar intelligens kereskedő, jó házból való, némi készpénzzel rendelkező hölgyet keres társul, fennálló vállalatához, részese és biztosíték ellenében. „Argus 40.” jelígre. 1439

Keresek azonnali főlvétele egy női pénztárnokot, kereskedelmi végzettséggel, egyúttal egy elsőrendű fűszer- és vegyes-pudlistát, azonnali belépésre. Választ „Szorgalmas 3” jelígre a brassói kiadó továbbít. 1468

GAZDASÁG mintaszerű VÉTELESET VÁLLALNAM, esetleg BENŐSÜLNEK. Leveleket „Buzakalász” jelígre a kiadóba kérek. 1462

Allást keres

Idősebb, reprezentációképes fényképészségű, ki a román-magyar-német nyelvet bírja, azonnali belépésre vidéki műterembe kerestetik. Fizetés megállapodás szerint. Cim: özv. Schmidt Frigyesné, Carei, Str. Avram Jancu 5. 1440

ADY összes versei, olcsó propaganda kiadásban, 572 oldal, 1044 vers, egész vásonkötésben, ára csak 300 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., (az udvarban.